

Маҳалла

51 (705)

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви нашри

2009 йил 23 декабрь, Чоршанба

ISSN 2010-7013

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 22 декабрь куни Оқсаройда Россия Федерацияси ташки ишлар вазири Сергей Лавровни қабул қилди. Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги муносабатлар изчил ва барқарор ривожланиб бораётганини таъкидлади.

Бугун мамлакатларимиз савдо-иқтисодий, маданий, гуманитар ва бошқа кўплаб соҳаларда ҳамкорлик қилмоқда.

Оқсаройдаги учрашувда Сергей Лавров самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, икки мамлакат раҳбарларининг учрашувлари доирасида эришилган келишувлар изчил амалга оширилаётганини қайд этди.

Мулоқот чоғида икки томонлама ҳамкорлики янада ривожлантиришга доир, шунингдек, томонларни қизиқтирган бошқа қатор масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎЗА)

САЙЛОВ — 2009

САЙЛОВ УЧАСТКАЛАРИ САЙЛОВГА ТАЙЁР

ЖИЗЗАХ вилоятида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, шаҳар ва туман Кенгашларига сайловларни ўтказиш бўйича ташкил этилган 445 сайлов участкасида тайёргарлик ишлари якунланди.

Сайловларнинг демократик таъминланиши мувофиқ ўтишида сайлов участкаларининг алоҳида ўрни бор. Барча сайлов участкаларига ажратилган бино ва хоналар зарур жиҳозлар, сайловга оид қонун ҳужжатлари ҳамда қўлланмалар билан тўлиқ таъминланди.

Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда алоқа воситасининг узлуксиз ишлаши муҳим аҳамиятга эга. Шунга қўра, вилоятнинг тоғли ҳудудларидаги сайлов участкалари мобил ва радио алоқа билан таъминланди. Қолган сайлов участкалари доимий ишлайдиган стационар телефон станциялари тармоғига уланган иншоотларда жойлашган. Сайлов куни навбатчилик қиладиган транспорт воситалари ҳозирлаб қўйилди.

Сайловга тайёргарлик ишлари белгиланган режага мувофиқ изчил амалга оширилмоқда, — дейди Ғаллаорол тумани «Кўкбўлоқ» қишлоқ фуқаролар йиғинидаги 422-сайлов участкаси комиссияси раиси Урол Ширинбоев. — Участкамиз ҳудудидаги Сайфин ва Қизилтут қишлоқларида 1,2 мингдан зиёд сайловчи рўйхатга олинди. Уларнинг 50 нафари биринчи овоз берувчилардир. Сайловчилар рўйхати қулай, кўзга яққол ташланган

диган жойга илиб қўйилди. Сайловчилар истаган пайтида участкамизга келиб, сайловга оид қонун ҳужжатлари, кундалик матбуот нашрлари билан танишмоқда, ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олмақда.

Шу кунларда барча сайлов округларида энг муҳим тадбир — сайловчиларнинг депутатликка номзодлар билан учрашувлари бўлиб ўтаётди. Сайлов округи ва участкалари, учрашувлар ўтказиладиган жойлардаги, корхона ва муассасалардаги стендларга илинган ахборотлар сайловчиларга номзодлар ҳақида тўлиқ маълумотга эга бўлиш имконини бераётди.

Туманларда ўтказилган семинарийиғилишларда участка сайлов комиссиялари раислари, ўринбосарлари, котиблари ва аъзоларига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни миллий қўнунчилигимиз асосида ташкил этиш, очиқлик ва ошкораликни таъминлаш бўйича батафсил тушунчалар берилди, — дейди Жиззах вилояти сайлов комиссияси раиси Александр Скрипкин. — Сайловларни ўтказиш бўйича ҳар бир участкадаги тайёргарлик жараёни таҳлил қилиниб, илғор тажриба оммалаштирилди, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди. Айни пайтда вилоятимиздаги барча сайлов участкаларида сайловларни сайловчиларнинг юксак фаоллигида ўтказиш учун барча шароит яратилган.

Тошқул БЕКНАЗАРОВ,
ЎЗА мухбири.

Мустақиллиқнинг илк йилларида юртимизда жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланаётган ёшлар сони беш минг нафарга яқин бўлиб, уларнинг аксариятини шаҳарларда истикомат қилаётганлар ташкил этарди. Қишлоқ болалари эса шарт-шароитларнинг йўқлиги боис, ҳаттоки оддий мактаб тизимидаги жисмоний тарбия дарсларига ҳам тузуқ-қуруқ қатнаша оlishмасди. Шу жиҳатдан, мамлакатимизда ёш авлоднинг жисмоний ва маънавий баркамоллигини таъминлаш, соғлом фикрли ва иродали ўғил-қизларни тарбиялаш, уларга муносиб шарт-шароитларни яратиш мақсадида 2002 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги Фармони бу борадаги ишларни янги босқичга олиб чиқди. Мамлакатда спортни қўйи бугундан юксалтиришнинг яхлит тизими вуқудга келтирилди. Энг муҳими, ушбу Фармон асосида минглаб юрт фарзандлари жисмоний тарбия ва спорт ҳаракатига кенг жалб этилди.

КАМОЛОТ МАНЗИЛИ ОЙДИН, НУРАФШОН

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ташаббуси билан мамлакатимизда жорий этилган болалар спортини ривожлантириш тузилмаси бугунги кунда қатор ривожланган давлатларнинг ҳам эътиборини тортмоқда

Ушбу тарихий ҳужжат туфайли Ватанимиз шарафини жаҳон ва қитъа чемпионатларида, олимпиада ўйинларида муносиб ҳимоя этадиган ҳар тарафлама етук ёшлар авлодини тарбиялашга шароит яратилди. Юртимизнинг нафақат шаҳарларида, балки чекка-чекка қишлоқларида, маҳаллаларида бир-биридан кўрак спорт майдонлари, иншоотлар бунёд этилди, мавжудларни капитал таъмирдан чиқарилди. Албатта, бу эзгу ҳаракат — замонавий спорт мажмуаларини бу-

нёд этиш ишлари Баркамол авлод йиллида ҳам давом этиши шубҳасиз. Зеро, Президентимиз таъкидлаганларидек, «болалар спортини янада ривожлантириш, ҳар қайси шаҳар ва қишлоқда давр талабига жавоб берадиган спорт мажмуалари ва стадионлар бунёд этиш, уларни замонавий спорт анжумлари, юқори малакали спорт устозлари ва мураббийлар билан таъминлаш»га эришиш бугунги куннинг устувор вазифаларидан биридир. Қувонарлиси, болалар спорти-

нинг ривожига берилган алоҳида эътибор натижасида юртимиздаги минглаб ёшлар «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод», «Маҳалламиз пахлавонлари», «Футболимиз келажаги» каби оммавий спорт ўйинларининг иштирокчиларига айланишганки, бу халқро спорт мусобақаларида ёшларимиз томонидан қўлга киритилаётган медаллар салмоғида ҳам ўз аксини топмоқда. Масалан, 1992-2000 йиллар мобайнида юртимиз ёш спортчиларининг халқро мусобақалардаги иштироки

жуда паст даражада эди. Йил ҳисобига ўртача 20 нафарга яқин ёш чет эл мусобақаларида қатнашарди. Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг ташкил этилиши натижасида баркамол авлод вакилларининг 1000 нафарга яқини ҳар йили турли нуфуздаги халқро спорт анжуманларида Ватанимиз шарафини ҳимоя қилишмоқда. Медаллар салмоғи ҳам йил сайин ортиб бормоқда.

СПОРТ ВА ХАЛҚРО ҲАЁТ > [7]

БУГУННИНГ ГАПИ

«ПАҚИЛЛОҚ»ЛАР БАЙРАМ БЕЗАГИМИ ЁКИ ...

Барча орзиқиб кутган янги йил байрамига ҳам санокли кунлар қолди. Хонадонларда байрамга тайёргарлик ишлари ҳозирда бошлаб юборилган. Катталар янги йил дастурхонига турли ноз-неъматлар харид қилиш учун елиб юғраётган бўлса, ёшлар «янги йил ярашиғи», дея арчани ўйинчоқлар билан безашмоқда. Кичикинтойлар эса бу йил ҳам уйларига ташриф буюрадиган Қорбобого янги ёд олган шеърларини айтиб бериб, совганинг энг яхшисини олиш мақсадида янги йил кириб келишига неча кун қолганини санаш билан

овора. Кимдир якунлини бораётган йилда амалга оширган ишлари, эришган ютуқлари сарҳисобини қилаётган бўлса, яна кимдир келгуси йил режасини тузмокда. Хуллас, янги йил шуқуҳи дилларимизга янги орзу-умидлар, янги интилишлар, янги шодлиқлар олиб кираётди.

Маълумки, мазкур байрам дунё мамлакатларида турлича нишонланади. Бир давлатда янги йилда эски буюмлардан воз кечишса, яна бир-бирида меҳмонга бориш аънаъга айланган. Халқимиз эса мазкур байрамни ўзига хос тарзда, яъни миллий удумларимиздан келиб чиққан

ҳолда нишонлайди. Янги йилда узоқ-яқинда юрган хонадон аъзолари бир дастурхон атрофида тўплашади. Оиланинг ёши улуғи қўлини дуога очиб, юртимизга тинчлик, хотиржамлик, хонадонга фойзу барака, ёшларга узоқ умр тилайди. Оила аъзоларига кириб келган янги йилда ҳаётимиз ширин кечсин, дея ширинликлар улашади. Янги йилнинг биринчи кунинда кўни-қўшнлар, беморлар, ёлғиз қариялар ҳолидан хабар олиниб, уларга ҳам эзгу тилақлар билдирилади. Муҳими, халқимизнинг мазкур байрамни бу тарзда нишонлаши ёш авлод учун тарбия мактабини ўтайди. Уларнинг қалбида меҳр-оқибат туйғуларини шакллантиради.

Афсуски, кейинги пайтларда ёшларимиз орасида байрамларни эзгу тилақлар билан қарши олиш ўрнига, турли «пақ-пўқлар» билан ўтказиш одат тусини олмақда. Пиротехника маҳсулотларидан фойдаланиши оқибатида кўплаб фуқароларимиз ўз соғлиқларини йўқотган бўлса-да, айримлар таассуфки бундан ўринли хулоса чиқаришга қарши йўқ.

Баъзан пиротехника воситаларидан жароҳат олган фуқаролар бизга мурожаат қилиб туришади, — дейди Зангиота туманида жойлашган «Иттифоқ» қишлоқ врачлик

пункти мудири Ақида Ахрорхўжаева. — Уларнинг жароҳатига қараб тиббий ёрдам кўрсатишга ҳаракат қиламиз. Ачинарлиси, ёшларимиз пиротехника маҳсулотларидан фойдаланиш саломатликка зийн етказишини ўз вақтида тушуниб етишмаяпти. Чунки пиротехника маҳсулотларидан фойдаланилганда чиққан газлар атмосферага ифлослантиради ва одам соғлиғига салбий таъсир кўрсатади. Шунингдек, ёшларнинг бири-бирига «пақиллоқ»лар отиб ўйнаши, турли хил даражада куйишларга сабаб бўлади. Ёнғ ёмони, «пақ-пўқларлар» оқибатида баъзи фуқаролар бир умрга ногирон бўлиб қолишмоқда.

Айтиш керакки, пиротехника воситаларидан фойдаланишнинг олдини олиш янги йил байрами арафасида тинчлик-хотиржамликни таъминлаш ва ёшлар саломатлигини сақлашда муҳим омилдир. Шу сабабли кейинги йилларда янги йил байрамлари олдида республика бўйлаб «Маҳалла» жамғармасининг ҳудудий бўлим ва бўлинмалари томонидан тушунтириш, тарғиб-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

ГУЗАРДАГИ ГУРУНГЛАР > [8]

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

МИТТИ «ЎЙИНЧОҚ»НИНГ КАТТА ТАШВИШИ

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ

Ислам Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар, узоқни кўзлаб юритилаётган оқилона сиёсат натижасида юртимиз иқтисодиёти, ижтимоий ҳаётида туб ўзгаришлар юз берди. Барча жабҳаларда, жумладан, ахборот ва телекоммуникация соҳасининг жадал ривожлангани ана шу изчилликнинг амалдаги самараларидандир.

Бугунги ҳаётимизни телефонсиз тасаввур қилиш мушкул. Кунчиқар мамлакат ёхуд фарбий яримшардаги танишимиз билан ўрнимиздан жилмасдан сўзлаша оламиз. Яна симсиз. Бу ҳозир шунчаки одатий ҳол.

Маълумотларга қўра, дунёдаги биринчи телефонга 1876 йилнинг 14 февралда ихтиро сифатида патент олинган. Лекин ҳудуд шу тариқа ишлайдиган алоқа воситалари ундан 10-15 йил аввал ҳам мавжуд бўлган.

Орадан тахминан бир аср

ўтиб, 1973 йилнинг 3 апрелида Motorola компанияси раҳбари Мартин Купер симсиз телефон орқали ўз рақобатчилари билан сўзлашишга муваффақ бўлади. Тадбиркор бу ишни йирик шаҳардаги катта кўчада, гавжум жойда амалга оширади. Чунки одамлар бу оламшумул янгилик эканлигини кўриши керак эди. Тўпланганлар чиндан ҳам ҳаяжонга тушади.

ОИЛА ДАВРАСИДА > [6]

ҚИЗГИН ТАЙЁРГАРЛИК ХОЛИСЛИК ВА ОШКОРАЛИКНИ ТАЪМИНЛАЙДИ

Жамиятни демократлаштириш ва модернизациялаш ҳамда кенг қўламли ислохотлар жараёнида давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловлар муҳим аҳамиятга эга. Сайловнинг сиёсий, ижтимоий ва социал аҳамиятини чуқур англаб етган Самарқанд вилояти Қўшработ туманидаги Урганжи қишлоқ фуқаролар йиғини аҳли ва унинг фаоллари сайловга қизгин тайёргарлик кўришаётир. Йиғинимиз нафақат вилоят, балки туман марказидан 50-60 километр узоқда жойлашган. Бир томони Навоий вилоятининг Нурота, бир томони Жиззах вилоятининг Фориш ва Галлаорол туманларининг чўл ва тоғ ҳудудларига тутшиб кетган. Аҳолининг саксон фоизи Нурота тоғ тизмалари бағрида яшайди. Охчобсой, Янгиқиллоқ, Урганжи, Жомбулоқ каби маҳаллалар таркибига 34 та қишлоқ бирлашган. Уларда бу йил 6,5 мингга яқин сайловчи Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят ва туман Кенгашларига бўладиган сайловларда фаол иштирок этишди. 264-Урганжи, 265-Бозоржой, 266-Янгиқиллоқ, 267-Жомбулоқ сайлов участкаларида шу кунларда сайловолди ҳозирлик жара-

ёнлари қизгин паллада. Мазкур сайлов участкалари раислари ва фаоллар маҳалла оқсоқоллари билан аҳоли ўртасида ўзаро ҳамжиҳатлик асосида сайловолди тайёргарлик тадбирларини ташкил этишяпти.

Сайлов участкалари томонидан сайловчиларга тегишли маълумотлар бериш, тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилади. Қишлоқларнинг ҳудудий чегаралари инobatга олиниб, сайловчиларга қулайлик яратишга алоҳида эътибор берилди. Яъни нафақат овоз бериш кўни, балки сайловолди ва сайловдан кейинги жараёнларда ҳам фуқароларнинг сайлов участкаларига бориб, янгиликлар ва сайловчилар рўйхати билан танишишлари учун қулай шарт-шароитлар яратилди. Ўрнатилган мавжуд тартиб-интизомига кўра, сайлов участкалари камида 20 нафардан 3 минг нафаргача сайловчилардан иборат бўлиши инobatга олинган ҳолда, ҳар бир сайлов участкасини 1237 нафардан 2097 нафар сайловчиларга мўлжаллабди. Сайлов участкалари, фуқаролар келиб кетишига қулай бўлиши учун мактаб ва қишлоқ врачлик пунктларига жойлаштирилди. 35-40 километр узоқда бўлган Мирҳасан, Темирқовуқ, Қўқовга, Арчаота, Гулханасой, Устук, Бузрукота,

Соврак, Сумбул сингари ўнлаб қишлоқларда ногиронлар, беморлар, кекса ёшдаги фуқаролар учун сайлов кўни автомашиналар ажратиш режалаштирилган. Шунингдек, барча сайлов участкалари сайловларни ўтказиш билан боғлиқ ҳужжат ҳамда плакатлар билан таъминланди.

Фуқаролар ҳар кўни исталган вақтда участка сайлов комиссияларининг таркиби, иш режаси, навбатчилик жадваллари ва сайловчилар рўйхати билан танишиб боришлари мумкин. Овоз бериш хоналари, сайлов қутилари тайёр ҳолда. Хоналар компьютер, телевизор, телефон, факс сингари зарур техника воситалари билан жиҳозланди. Сайловчиларнинг маънавий тайёргарлиги билан танишишлари учун алоҳида маънавият хоналари ташкил этилди. Сайлов комиссияларининг йиғилиш баённомалари ва сайловчилар билан учрашувлар тафсилотлари қайд қилиб бориладиган дафтарлар юритилаётди. Сайлов участкаларига олиб боровчи йўللарга қўрсаткич тахтачалар қўйилиб, сайловнинг муҳим сиёсий жараён эканини аниқлашчи шорлар, плакатлар ўрнатилди. Қишлоқ врачлик

пунктлари туман соғлиқни сақлаш бўлими бош шифокори Уктам Нуруллаев раҳбарлигида зарур дори-дармонлар билан таъминланди. Кекса ногирон беморлар билан учрашув ҳамда суҳбатларда фаол сайлов комиссияси аъзолари тарғибот-ташвиқот ишларини олиб боришаётир.

Эътиборлиси, кенг жамоатчилик иштирокида шу кунларда депутатликка номзодлар билан учрашувлар жонли ва мазмунли ўтказилаётгани сайловчиларнинг мамлакатимизда фаолият олиб бораётган сиёсий партиялар ҳамда улардан кўрсатилган номзодларнинг сайловолди дастурлари, мақсадлари, ғоялари билан танишишида қўл келаётди.

Хуллас, қишлоқ фуқаролар йиғинидаги барча сайлов участкалари ҳудудларда амалга оширилаётган тайёргарлик ишлари тегишли ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар асосида тартибга солинган сайлов жараёнларининг демократик тамойиллар асосида, қолаверса, ҳолис, ошкора тарзда ўтишига хизмат қилиши, шубҳасиз.

Бегмуҳаммад МАМАРАСУЛОВ,
Самарқанд вилояти
Қўшработ туманидаги
Урганжи қишлоқ
фуқаролар йиғини раиси.

БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАР МАВЖУД

ЮРТИМИЗДА МАХАЛЛА
МАРКАЗЛАРИ ҚУРИЛИШИГА
КАТТА ЭЪТИБОР
ҚАРАТИЛМОҚДА. Сўнгги икки
йил давомида
пойтахтимиздаги кўплаб
маҳалла фуқаролар
йиғинлари ўзининг кўркам
ва замонавий маҳалла
гузарларига эга бўлди.

Ана шундай замонавий маҳалла марказларидан бири Учтепа тумани «Журжоний» маҳалласида жойлашган. Яқинда мазкур мажмуа «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлини маси, ҳолий ташкилотлар, тадбиркорлар, маҳалла фаоллари саъй-ҳаракатлари билан қайтадан таъмирланди.

— Марказда барча шарт-шароитлар мавжуд, — дейди маҳалла оқсоқоли Бахтинур Саидов. — Ходимларнинг самарали фаолият юритишлари учун алоҳида хоналар ажратилиб, зарур мебеллар, сифатли алоқа, факс, нусха кўчириш аппарати, интернет хизматлари билан таъминлангани фаолият давомида кўплаб қулайликларни яратяпти.

Шунингдек, марказ қошида 13-милиячи таянч пункти, «Ёшлар маркази», болалар учун спорт зали, турли тадбирлар-

ни ўтказишга мўлжалланган маънавият-маърифат хоналари, тўғаракларнинг йўлга қўйилгани ҳам ёшларнинг бўш вақтла-

рини мазмунли ўтказишга хизмат қилаётди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ,
«Mahalla» мухбири.

ҚИШЛОҚ КАСБ-ХУНАР МАСКАНЛАРИДА

САНОАТ ВА СЕРВИС ЁШЛАР ҚЎЛИДА

Галаосиё қишлоқ хўжалик касб-хунари коллежи ўқув-тажриба ишлаб чиқариш хўжалигини бугунги кун ўзбек қишлоқлари қиёсасининг мўъжаз макетига қиёслаш мумкин. Айни пайтда чорвадор фермер, ветеринария, агрономия, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш, хўжалик машиналарини таъмирлаш каби ўн бир йўналишда 900 нафардан зиёд ўғил-қиз тахсил олаётган мазкур илм масканда назарий илмларни амалиёт билан уйғун тарзда ўзлаштириш учун барча шароит яратилган.

— Тажриба хўжалигимизда 16 гектар ер мавжуд, — дейди коллеж директорининг касбий таълим фанлари бўйича ўринбосари Жобир Турсунов. — Бу майдонда етиштирилган сазбавот ва полиз маҳсулотлари ўз минн чехимида қайта ишланмоқда. Томат пастаси, жем, павидло, мева шарбати ишлаб чиқаришга мўлжалланган ушбу минн чех Япония кредити асосида Италияда тайёрланган замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Бундан бир неча йиллар илгари қишлоқда, боз устига, оддий таълим муассасасида бундай замонавий чех фаолият юритиши фақат оруз эди, ҳолос. Юртбошимиз раҳбарлигида ёш авлод таълим-тарбияси йўлида

амалга оширилаётган ислохотлар туфайли бугун қишлоқ ёшларига ҳам шундай имкониятлар яратилди. Бу эса ёшларнинг ўз касбининг етук мутахассиси бўлиб етишиши, жамият тараққиётида фаол иштирок этишида муҳим аҳамият касб этапти.

— Бугун қишлоқ хўжалиги тараққиётида нафақат маҳсулот етиштириш, балки уни сифатли қайта ишлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга, — дейди коллеж ўқувчиси Зарина Раҳматова. — Шу жиҳатдан ушбу мўъжаз чехда ўрганган тажрибамиз келгусида асқатиши табиий. Негаки, келажда ўзим ҳам тадбиркорлик билан шуғулланиб, қишлоғимда ана шундай мева-сабзавотларни қайта ишлайдиган корхона ташкил этмоқчиман.

Коллежда чорвадор фермер ҳамда ветеринария соҳасида тахсил олаётган ўқувчилар учун ҳам минн ферма бор. Унда йиғирма беш бош қорамол парваришланяпти. Айтиш жоизки, мазкур ферма қошида қорамол, кичик шохли молларни операция қилиш, уларни ирсий ўрганиш, наслчилик лабораториялари ҳам мавжуд бўлиб, бу соҳада ветеринария фанлари номзоди Умар Раҳмонов, Алишер Зоиров сингари малакали мутахассислар ёшларга сабоқ бериб келишмоқда.

— Бу ўқувчиларимизнинг фақат касбий таълим фанларини муносиб

ўзлаштиришлари учун яратилган шарт-шароитлар, ҳолос, — дейди коллеж директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Сурмаҳон Ёқубова. — Қолаверса, коллежимизда ўғил-қизларнинг умумтаълим фанларини ўрганишлари учун сўнгги русумдаги компьютер синфлари, лингафон хоналари, кимё-биология лабораториялари мавжуд. Бу ўқувчиларимизнинг жамиятда ўз ўринларини топишларида муҳим аҳамият касб этмоқда. Қолаверса, юқорида айтилиб ўтганимиздек, умумтаълим фанларини чуқурлаштирилган тартибда олиб бораётганимиз туфайли ўқувчиларимиз жаҳон ва юртимиздаги нуфузли олий ўқув юртларида, жумладан, Нодир Қодиров Жаңубий Кореядаги Сеул компьютер технологиялари университетида, Илхом Холиқов Белгиянинг олий Эрасмус мактабида, Дилшод Ашуров Тошкент Молия институтини тахсилни давом эттиришмоқда. Юртбошимиз Конституциямиз қабул қилинганининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаларида қишлоқ ҳудудларида саноат, сервис хизмати ривожига касб-хунари коллежларида таълим олган ёшлар хизмати катта бўлаётганини алоҳида таъкидлаб ўтди. Бу фикрлар бизнинг коллеж мисолида ҳам ўз исботини томоқда. Хусусан, сабоқ ўқувчиларимиз Хўршид Исмоилов, Диловар Муҳидова, Абдулла Ашуров ва бошқалар сервиснинг турли йўналишларида хизмат қилишяпти.

Айтиш жоизки, бугун нафақат Галаосиё қишлоқ хўжалиги коллежи,

балки Бухоро вилоятидаги барча ўрта махсус таълим муассасаларида қишлоқ ёшларининг замонавий билимларда, моддий-техник базаси мукамал таъминланган даргоҳларда билим олиб, ўз соҳасининг етук мутахассислари бўлиб етишаётганига гувоҳ бўлишимиз мумкин. Айни пайтда вилоятда мавжуд 80 та коллеж, 8 та академик лицейда 77960 нафар ўғил-қиз тахсил олмақда. Мазкур таълим муассасаларининг 67 таси қишлоқ ҳудудларида жойлашган. Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида ёшларга 3 та академик лицей, 11 та касб-хунари коллежининг янги бинода иш бошлагани аjoyиб тўхфа бўлди.

— Ўтган ўқув йилида вилоятимиздаги коллежларни 16500 нафар ўқувчи битирди, — дейди вилоят ўрта махсус касб-хунари таълими бошқармаси бошлиғи Ҳомид Қобилов. — Уларнинг 607 нафари ўқини олий ўқув юртларида давом эттиришаётган бўлишига, 13 минг 800 нафар битирувчимиз ўз мутахассислиги асосида иш билан таъминланди. Албатта, бу рақамлар аҳоли, айниқса, ёшларнинг ўрта-маҳсус касб-хунари таълими тизими келажакдаги ишончлари ортиб, замонавий коллеж ва академик лицейларда тахсил олиш иштиёқлари кучайиб бораётганини кўрсатади. Шу ўринда айтиб ўтиш жоизки, ўтган ўқув йилида вилоятдаги мактабларнинг 9-синфини битирган барча — 30 минг нафар ўқувчи тўлиқ коллеж ва академик лицейларимизга жалб этилди.

Ақбар РУСТАМОВ,
«Mahalla» мухбири.

Республикамиз маҳаллаларида

«НАФОСАТ — БЎСТОНИМ МАНИМ»

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН Республикаси Эллиққалъа тумани Бўстон шаҳрида Ўзбекистон, Қорақалпоғистон, Туркменистон ва Татаристон халқ артисти Отажон Худойшукуровнинг хотирасига бағишлаб «Нафосат — бўстониим маним» республика кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, туман ҳокимлиги, «Қамолот» ЁИХ Марказий Кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлини маси ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу кўрик-танловда ёш санъ-

акторлар ўз иқтидорларини намойиш этишди.

Танлов натижаларига кўра, бахшилар ўртасида Кегайли туманидан М.Жуматова, сирдарёлик Д.Гулмуродова, эстрада йўналиши бўйича тошкентлик А.Низомова, расомлар ўртасида тошкентлик Ш.Энаганова, сирдарёлик С.Қосимова, ҳайкалтарошлар танловда наманганлик Е.Мирзаакбаров, хунарамандчилик бўйича сирдарёлик Г.Маматқулова голибликни қўлга киритишди.

Қонисбой РЕЙМОВ,
«Mahalla» мухбири.

«СОҒЛОМ ОНА — СОҒЛОМ ФАРЗАНД»

АНДИЖОН шаҳар ҳокимлиги, «Маҳалла» жамғармасининг шаҳар бўлини маси ташаббуси билан «Исомобод» маҳалласида «Соғлом она — соғлом фарзанд» мавзусида тадбир ўтказилди.

Унда иштирок этган вилоят 1-туғруқхонаси шифокорлари, имом-хатиблар, шаҳар ички ишлар бўлими вакиллари, маҳалла фаоллари аҳоли, айниқ-

са, туғиш ёшдаги аёллар саломатлигини янада яхшилаш, оилаларда тиббий маданиятни шакллантириш, ёшлар ўртасида гиёҳвандликнинг олдини олиш, ёш оилаларни тиббий кўрикдан ўтказишни назорат қилиш масалаларини атрофича муҳокама қилишди.

Узоқбой САКСОНБОВЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Янги йилни янги уйларда нишонлашади

САМАРҚАНД шаҳридаги «Ватанпарвар» маҳалласида янги, замонавий кўп қаватли тураржой биноси ҳарбий зобитлар ихтиёрига топширилди. Барча қулайликларга эга бўлган уйларга кўчиб ўтган 64 оила аъзоларининг қувончи чексиз.

Дарҳақиқат, Ватан ҳимоячилари учун ҳар қанча ғамхўрлик кўрсатилса, имкониятлар яратилса арзийди. Шу ўринда айтиш кераки, халқ тилида «узоқ лагер» номи билан аталиб келинган, эндиликда «Ватанпарвар» номи билан танилган ушбу маҳалла тобора чирой очиб бормоқда. Ма-

ҳалла сўлимлиги, дов-дарактларга буркангани, салқин сойлари билан ажралиб туради. Спорт майдонлари ҳарбий хизматчилар билан доимо ғавжум. Бу ерда яқинда фойдаланишга топширилган «Хазора» автохўбекати ҳам маҳалла чиройига чирой қўшди.

— «Ватанпарвар»нинг тобора обод этилаётгани мамлакатимизда Ватан ҳимоячиларига кўрсатилаётган ғамхўрликдан нишонидир, — дейди маҳалла раиси Иномжон Тўйчиев.

Уктам ҚУРБОНОВ,
«Mahalla» мухбири.

«ЭНГ НАМУНАЛИ ҚИШЛОҚ ВРАЧЛИК ПУНКТИ»

АҲОЛИ саломатлигини таъминлаш бугунги куннинг устувор вазифаларидан бири. Шу боис жойларда қишлоқ врачлик пунктлари фаолиятига жиддий эътибор қаратиляпти.

Хусусан, Фарғона вилояти Тошлоқ тумани «Бирлик» маҳалласидаги қишлоқ врачлик пункти жамоаси ҳам аҳолига тезкор тиббий ёрдам кўрсатиб келаётди. Бунинг самараси ўларок,

ҚВПнинг малакали шифокорлари фаолияти хайбат аъзолари томонидан юқори баҳоланиб, «Энг намунали қишлоқ врачлик пункти» кўрик-танловининг вилоят босқичида биринчи ўринни қўлга киритди.

Энди мазкур ҚВП кўрик-танловнинг республика босқичида иштирок этади.

Муҳаммаджон МАХМУДОВ

МИНТАҚАВИЙ ЎҚУВ-СЕМИНАР

ХИВА ахборот технологиялари касб-хунари коллежида «Маҳалла» жамғармасининг Хива тумани бўлини маси томонидан қўлга киритилган илғор тажрибаларни оммалаштириш мақсадида минтақавий ўқув-семинар бўлиб ўтди. Унда «Маҳалла» жамғармаси Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда Хоразм вилояти бўлини маси бўлини маси мутасаддилари, масъул котиблар, бош мутахассислар иштирок этишди.

Тадбирда «Маҳалла» хайрия жамғармаси республика бошқаруви раиси Анвар Аҳмедов сўзга чиқиб, тизим мутасаддилари олдида турган долзарб вазифаларга алоҳида тўхталиб ўтди.

Жамғарманинг Хива тумани бўлини маси раиси Б.Жуманиёзов жорий йилда бажарилган устувор вазифалар юзасидан ҳисобот берди.

Иштирокчилар фуқаролар йиғинлари фаолиятини такомиллаштириш борасида қўлга киритилган ютуқлар билан бирга йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида ҳам фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Шунингдек, улар анжуман сўнгига тизим фаолиятини ташкил этиш ва юритиш ҳақидаги ҳужжатлар кўргазмаси билан танишишди.

Абдулла САФОВЕВ,
«Mahalla» мухбири.

САЙЛОВОЛДИ ТАДБИРЛАРИ

ПОЙТАХТИМИЗнинг Миробод туманидаги «Янги Миробод» маҳалласида сайловга жиддий тайёргарлик кўриш ва уни тартиб-йўл ўтказишга бағишланган йиғилиш ўтказилди.

Депутатлар, ҳуқуқшунослар, сиёсий партиялар вакиллари, ўқитувчилар ва маҳалла фаоллари иштирок этган бу йиғилишда бўлажак сайловларда фуқароларнинг фаол иштирокини, сайловларнинг ушқоқлик билан ўтишини таъминлаш, сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ барча тадбирларни изчил йўлга қўйиш, шунингдек, сайлов участкаларида ўрнатилган тартиб-қоидаларга қатъий риоя этишни назорат қилиш масалалари атрофича муҳокама этилди.

— Маҳалла ва мактабларда ташкил этилган сайлов участкаларида сайловолди тарғибот-ташвиқот, тушунтириш ишлари олиб бориляпти, — дейди маҳалла оқсоқоли Собир Толибжонов. — Овоз бериш хоналарининг зарур техника воситалари, сайлов қутилари билан таъминлангани сайловчиларга қулайлик яратяпти.

Эътиборлиси, сайлов участкаларида тегишли ташкилот мутасаддилари, маҳалла оқсоқоллари ҳамда фаоллари томонидан аҳоли ўртасида сайловолди учрашувлари ва тадбирларининг ташкил этилаётгани, айниқса, эндигина сайлов ёшига етган ёшлар учун ани муздаб бўлаётди.

Р.ШЕРҚУЛОВ

Хунар ҳаётни безайди

дий-маънавий ёрдам кўрсатиб келаётди. Комиссия аъзолари ўз фаолиятларига доир барча меъёрий ҳужжатлар билан яхши таниш ҳамда уларни амалиётда бемалол қўллаб олишади.

Кам таъминланган оилаларга нафақа тайинлаш жараёни, аввало, эҳтиёжманд оила вакилининг аризасидан бошланади. Аризада моддий ёрдам нима мақсадда берилиши аниқ кўрсатилиши лозим. Тегишли тартибда, ариза асосида, оиланинг аҳоли, даромади, муҳтожлик даражаси, оила аъзоларининг ногиронлиги каби жиҳатлар кўриб чиқилади. Сўнгра туман ижтимоий таъминот бўлими ёрдамида оила аъзолари оладиган ёшга доир пенсиялар миқдори аниқланади. Бундан ташқари, кам таъминланган оила истиқомат қиладиган уй ёки кўча бошлиғи ҳамда иккита кўшниси маскур хонадон ҳақиқатдан ҳам моддий ёрдамга муҳтож эканини кўрсатувчи далолатнома ёзиб беришлари даркор.

Тўпланган ҳужжатларни дастлаб

оилаларни моддий-маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашнинг йўллари кўп. Хонадоннинг коммунал тўловлардан мавжуд қарздорлигини тўлаб бериш ҳам кам таъминланганлар учун ўзига хос маддадир.

Сир эмас, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган баъзи оилалар борки, улар моддий жиҳатдан қийнаётган бўлса-да, бировдан (ёки маҳалладан) ёрдам сўрашга истиҳоло қилади. Бу каби масалани ечиш унчалик қийин эмас. Диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар, хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари раислари ҳудуддаги аҳолининг моддий аҳолини мунтазам ўрганиб борса, қайси оила маҳалланинг кўмагига муҳтож экани маълум бўлади. Масалан, яқинда шунга ўхшаш воқеа юз берди. Бир эҳтиёжманд оиланинг қизи касб-хунар коллежиди таълим оларди. Биз комиссия аъзолари билан кенгашиб, унга ўқув қуроллари сотиб олишда ёрдам бер-

ОБОД КЎЧА ЭГАЛАРИ

ФАОЛИЯТНИНГ МУҲИМ БЎҒИНИ

— Кунботар чоғида тўрт-беш йигит тўпланиб, ниманидир қизгин муҳокама қилишган экан. Улар томон юрган эдим, мендан ҳайи-кишиб, нари кетишди. Йигитлардан бири кўчанинг бошида истиқомат қилувчи маҳалладошимизнинг ўғли эди. “Элёр, тўхта. Даданг яхшими? Сизларникига бормоқчи бўлиб тургандим. Сени учратиш қолганим яхши бўлди”, дедим. У қайтиб келиб, салом берди. “Хулқинг бузилиб, кечалари бурчак-бурчакда болалар билан “дайдиб” юрганингни дадангга айтмоқчийдим”, деб ҳазиллашди. “Нима қилибди, булар синфдошларим”, деди у сири очилиб қоладигандек аланглаб. Шундан сўнг кўнглимдан бу ерда бир гап бор, деган фикр ўтди. Обдон суриштириб, қистовга олганимдан кейин Элёр кўшни ҳовлидаги зотдор итни ўғирлаб, мўмай пулга сотишни мўлжаллаганини, “иш”нинг бошида синфдошлари турганини айтди.

Уни четга олиб чиқиб, бу қилмиш халқимизнинг урф-одатларига бутунлай зидлигини, агар жиноятга қўл урса, оғир жазога тортиладигани ётиги билан тушунтирдим. Қимсан, “фалончибой”нинг ўғли ўғирликка қўл урибди, деган гап оиланга инсон келтиради-ку, дедим. У гапларимга қулоқ осди. Шундан бери Элёрнинг кўчада саёб болалар билан санжиб юрганига кўзим тушмади, — дейди Самарқанд тумани “Чақа” маҳалласи ҳудуддаги 1-кўча бошлиғи Худойкул Раҳмонов.

Кўчабоши жамоатчилиги вазифаси фуқаролар йиғинларидаги муҳим лавозимлардан бири саналади. Боиси, маҳалланинг ободлиги, ораста ва шинамлиги кўчадан бошланади. Кўчалари саранжом-сарашта, тартибли, тинч маҳалла — обод маҳалла саналади. Бу, аввало, йиғин аҳлига, мутасаддилари-

га, кўча бошлиқлари фаолиятига бериладиган муносиб баҳодир.

Бугун кўча бошлиқлари фуқаролар фаолигини ошириш орқали ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш, йиғинлар фаолиятини янада жонлантириш, аҳоли хавфсизлиги, оқсоқоллиги ва ҳамжихатлигини таъминлаш, ҳудуд ободончилигига эришиш борасида жонбозлик кўрсатаётди. Шубҳасиз, бунда кўчабошилар зиммасига юклатилган вазифаларни бажаришга қодир, маънан етук, соғлом фикрли фуқаролар ушбу вазифага сайланаётгани муҳим асос бўлиб хизмат қилади. Улар бевосита маҳалла оқсоқолининг амалий кўмаги билан фаолият юритадилар.

— Маҳалламиз тинч ва оқсоқоллиги. Аҳоли ҳамжихат. Мавжуд муаммолар биргаликда, кенгашиб ҳал этилади. Кўча бошлиқлари тўғрисидаги намунавий низомга биноан, белгиланган шаклдаги кўча дастури юритиб бораган. Унда кўчада олиб борилган ишлар, муаммолар ечими, бажарилиши лозим бўлган вазифалар, режалар қайд этиб борилади. Аҳолини маҳалла ишларига кенг жалб этиш, табиий газ, электр энергияси ҳамда коммунал тўловларни ўз вақтида тўлаб боришни таъминлаш борасида ҳам талай ишларни амалга оширялмиш, — дейди Х.Раҳмонов. — Шунингдек, ҳудуддаги профилактика нозирли, маҳалла посбонлари сардори билан ҳамкорликни йўлга қўйганмиш.

Айни пайтда маҳаллада давлатимиз ҳаётидаги муҳим ижтимоий-сиёсий жараён — сайловлар қизгин ҳозирлик қўрилади. Ушбу тадбирда аҳолининг фаол иштирокини ташкил этиш кўчабошининг зиммасига улкан масъулият юклайди.

Ҳамза АБДУЛЛАЕВ,
“Mahalla” мухбири.

МУРОЖААТЛАР ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛДИРИЛМАЙДИ

Халқимизга хос фазилатлардан бири шуки, бизда яхшилик қилиш, бегараз ёрдам бериш инсонпарвар қадрият ҳисобланади. Мана шу фазилат асрлар давомида сайқаллашиб, маҳаллаларнинг асосий фаолият йўналишларидан бирига айланган.

Яъни фуқаролар йиғинларининг аниқ манзилли вазифаларидан бири аҳолини ижтимоий, моддий жиҳатдан ҳимоя қилиш, қўллаб-қувватлашдир. Шу мақсадда маҳалламизда талай хайрли ишлар амалга оширилляпти.

Ҳар ишда адолат, тенглик бўлиши лозим. Кам таъминланган, бо-

қувчисини йўқотган оилалар, ёлғиз қарияларга моддий ёрдам тайинлашда ҳам ижтимоий адолатни таъминлаш ўта муҳимдир. Шу ўринда табиий савол туғилади: хўш, ушбу нафақалар қандай тайинланади, кам таъминланганларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг аниқ мезонлари борми?

Таъкидлаш жоизки, биздан ёрдам сўраб, умид билан мурожаат этган фуқароларни идорадан ноумид қайтармаймиз. Моддий ёрдам олиш учун мурожаат этганларнинг ҳалигача бирортаси ҳам қуруқ кетмаган.

хузуридаги Кам таъминланган оилаларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш комиссиялари аҳоли орасига чуқур кириб бориб, бундай оилаларга ўз вақтида, ўрнида мод-

фуқаролар йиғини раиси, йиғин қўшидаги махсус комиссия, кейин туман ҳокимлиги томонидан тайинланган махсус вакил — меҳнат биржаси ходими кўриб чиқади. Комиссия ёрдамида вакил оиланинг шароитларини ўрганиб чиқиб, олти ойга мўлжалланган нафақа тайинлайди. Комиссия ишини далолатнома ёзиб берган фуқаролар ҳам иштирок этишади.

Таъкидлаш жоизки, биздан ёрдам сўраб, умид билан мурожаат этган фуқароларни идорадан ноумид қайтармаймиз. Моддий ёрдам олиш учун мурожаат этганларнинг ҳалигача бирортаси ҳам қуруқ кетмаган. Уларга моддий нафақалар тайинлашнинг имкони бўлмаган тақдирда ҳам, ҳомийларнинг жалб этган ҳолда оилаларига озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечаклар етказиб беряпмиз. Зеро,

дир. Бир қарашда бу арзимагандек туюлса-да, ушбу ёрдамнинг замирида оилаларга, ёшларга эътибор, ғамхўрлик ифодаси ётгани аниқлаш қийин эмас. Иш қуролинг сўз бўлса, машаққатинг оз бўлади, дейишди-ку. Ўқувчи келажакда етук кадр бўлиб вояга етса, нафақат маҳаллага, балки бутун юртимизга нафи тегади. Ўрт-бошимиз таъбири билан айтганда, келажакимиз пойдевори билим даргоҳларида яратилади, халқимиз эртаси қандай бўлиши фарзандларимизнинг бугун қандай таълим-тарбия олишига боғлиқ.

Дилбар ҲОШИМОВА,
Тошкент шаҳри Юнусобод туманидаги “Астрообод” маҳалласи фуқаролар йиғинининг Кам таъминланган оилаларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш комиссияси раиси.

ОҚСОКОЛНИНГ БИР КУНИ

ИШОНЧ ОРТИДАГИ МАСЪУЛИЯТ

Термиз шаҳридаги «Жўйи-жангал» маҳалласи оқсоқоли Абрай ота Саидовнинг ёши етмишдан ошган бўлса-да, у киши ҳамон тетик, бардам. Бу инсонни сурхондарёликлар яхши танишади. Асли касби журналист. Тезкор радиошиттириш ҳамда телекўрсатувлари, ёзган фелетонлари билан одамлар орасида обрў-эътибор қозонган. Умри давомида халқ орасида, ҳаётнинг қайноқ жабхаларида репортёр (овоз ёзиғи) кўтариб юрган одам, нафақага чиққан, ишлайми ўтиролмади. Аввалига виллоятдаги матбуот нашрлари, сўнгра «Ишонч» телевидениеси билан ҳамкорликда фаолият юритди. Бугун ҳам сеvimли касбини давом эттиряётганидан мамнун.

Кунларнинг бирида тўрт-беш нафар фаол эшигини қоқиб келишди. Палову чойхўрликдан сўнг маҳаллага раис бўлсангиз, қалай бўларкин, деган мазмунда гап бошланди. Бу тақдирдан Абрай ота бир қувониб, бир ҳаяжонланди. Чунки нафақага чиқиш баҳонасида мудрай бошлаган ишчанлик кайфияти қайта уйғонгандай бўлди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашга кўмаклашиш, янги иш ўринлари яратиш ёки эҳтиёжмандларни иш билан таъминлашда ҳам раиснинг хизмати бор. У маҳаллада истиқомат қилаётган ногиронларнинг ҳолидан доимий хабардор бўлиб туради. Кексаларга ҳурмат-иззат кўрсатиш унинг биринчи галдаги вазифаларидан.

корлар, ҳомийлар кўмагидан тузукроқ фойдаланиш йўлларини қидирди. Излаган имкон топади, деганларидек, кейинги икки-уч йил давомида маҳалла обод бўлди. Раис елиб-югуриб учта ошхона, аҳолига қулайлик яратиш мақсадида ҳомийлар, тадбиркорлар кўмаги билан янги бозорча қурдириди. Маҳалланинг Мухимий кўчасида эса тадбиркор Акбар Холбоев ёрдамида «Тутзор», деб номланган савдо маркази барпо этилди. Раис ташаббуси билан шаҳар ва маҳалла оралиғида тақис катнови йўлга қўйилди. Дастлаб бир неча дўконлардан иборат мажмуа сифатида иш бошлаган «Тутзор» савдо маркази қўшида дорихона, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари барпо этилди. Энг муҳими, тадбиркор Сафар Агаматов, фаоллар ҳамкорлигида «Жўйижангал» маҳалла гузарини бунёд этилди. Ҳозир маҳалла ҳудудида омухта ем сотиш дўкони ҳам ишга туширилган.

— Маҳалламиз кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, — дейди оқсоқол Абрай Саидов. — Ҳудудни обод этишга тадбиркорларни, ҳомийларни жалб этганимиз яхши самара берди. Бошқа хайрли, савобли ишларда «Маҳалла» жағғармаси виллоят бўлими ҳамда ҳудудий бўлиналари билан ҳам хиссаси катта. Айни пайтда гўшамизда сартарошхона, компь-

ютер ва автоулов хизмати, савдо марказлари ишлаб турибди. Бундай қулайликларнинг яратилиши аҳоли бандлигини таъминлашда муҳим омил бўлди. Буларнинг бари фаолларимизнинг елиб-югуришлари натижасида юзга келди.

«Жўйижангал» маҳалласи аҳолини кўп йиллардан буён қийнаб келётган муаммолардан бири сув таъминоти эди. Абрай ота бу масалага жиддий ёндашди. Тегишли ташкилот мутасаддилари билан кенгашган ҳолда, мақсадли режа асосида маҳалланинг тўрт жойида сув насослари ўрнатилди. Бу нафақат ободончиликда, балки одамларнинг томорқаларини сугоришда ҳам қўл келаяпти. Маҳалла раиси сифатида А.Саидов олиб бораётган бу каби хайрли тадбирларга қўллаб-қувватлаш келтириш мумкин.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашга кўмаклашиш, янги иш ўринлари яратиш ёки эҳтиёжмандларни иш билан таъминлашда ҳам раиснинг хизмати бор. У маҳаллада истиқомат қилаётган ногиронларнинг ҳолидан доимий хабардор бўлиб туради. Кексаларга ҳурмат-иззат кўрсатиш унинг биринчи галдаги вазифаларидан.

— Ёшим бир юз тўққизда, — дейди Ойжон момо Султонова. — Ҳудода шукрки, фарзандларим, неварачевараларим менга ҳамisha меҳрибон. Леким маҳалла раисининг хол-аҳвол сўраб эшитгимдан кириб келиши менга ўзгача кайфият бағийлайди. Қувониб кетаман. Яқинда Абрай раис менга бир қогоз олиб келиб берди. Совғалар топширди. Невараларимнинг айтишича, бу Термиз шаҳар ҳокимининг «Фахрий ёрлиғи» ва совғалари экан. Бундай эътибор ва ғамхўрликдан мамнунман.

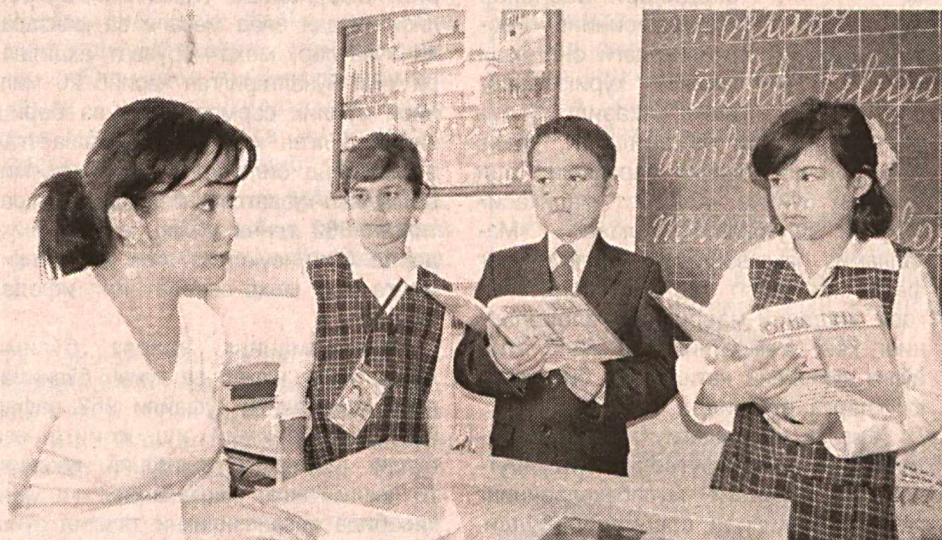
Абрай Саидов фаолиятида ёшларга эътибор ва ғамхўрлик ҳам муҳим ўрин тутди. Ҳозир «Жўйи-жангал» маҳалласидаги юз нафардан ортиқ ўн саккиз ёшга бўлган болалар раис бундангидикат-эътибориди.

— Келаятган 2010 йил мамлакатимизда «Баркамол авлод йили», деб номланганини эшитиб, хурсанд бўлидим. Демак, биз маҳалла фаоллари учун ҳам янада кенг имконият эшиклари очилди, — дейди Абрай ота. — Биз бу пайтга қадар ҳам ёш авлод тарбиясини юксалтириш бўйича қатор ишларни амалга оширдик. Эндиликда бу ишимиз янада ривож топади, деган умиддаман.

Ёдор АШУРОВ,
“Mahalla” мухбири.

ОИЛА—МАҲАЛЛА—МАКТАБ ҲАМКОРЛИГИ

“САХОВАТЛИ БОЛАЛАР” КЎМАГИ

Абдулла аканинг ҳали ўн олтига кириб улгурмаган ўғли Азамат безори болаларга қўшилиб, кўча-кўйда ичиб, бемаъни жанжаллар билан таъминлашда ҳам раиснинг хизмати бор. У маҳаллада истиқомат қилаётган ногиронларнинг ҳолидан доимий хабардор бўлиб туради. Кексаларга ҳурмат-иззат кўрсатиш унинг биринчи галдаги вазифаларидан.

— Ёшим бир юз тўққизда, — дейди Ойжон момо Султонова. — Ҳудода шукрки, фарзандларим, неварачевараларим менга ҳамisha меҳрибон. Леким маҳалла раисининг хол-аҳвол сўраб эшитгимдан кириб келиши менга ўзгача кайфият бағийлайди. Қувониб кетаман. Яқинда Абрай раис менга бир қогоз олиб келиб берди. Совғалар топширди. Невараларимнинг айтишича, бу Термиз шаҳар ҳокимининг «Фахрий ёрлиғи» ва совғалари экан. Бундай эътибор ва ғамхўрликдан мамнунман.

Абрай Саидов фаолиятида ёшларга эътибор ва ғамхўрлик ҳам муҳим ўрин тутди. Ҳозир «Жўйи-жангал» маҳалласидаги юз нафардан ортиқ ўн саккиз ёшга бўлган болалар раис бундангидикат-эътибориди.

— Келаятган 2010 йил мамлакатимизда «Баркамол авлод йили», деб номланганини эшитиб, хурсанд бўлидим. Демак, биз маҳалла фаоллари учун ҳам янада кенг имконият эшиклари очилди, — дейди Абрай ота. — Биз бу пайтга қадар ҳам ёш авлод тарбиясини юксалтириш бўйича қатор ишларни амалга оширдик. Эндиликда бу ишимиз янада ривож топади, деган умиддаман.

ганлар билан ишлаш гуруҳлари ташкил этилган. Ўқувчи-ёшлардан иборат бу гуруҳларнинг ўзига хос вазифаси, масъулияти бор. Мактабнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича директори ўринбосари Зулфия Ҳуломованинг сўзларига қараганда, «Саховатли болалар» ҳаракати маҳалладаги 19 нафар ёлғиз, кам таъминланган инсонни доимо йўқлаб, уй муаммони муҳокама қиладиган киши бола тарбиясига масъул бўлган — ота-онани, мактаб ва маҳаллани айбдор қилиб қурсатади.

Айнан юқоридаги каби ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида Халқ таълими вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, «Маҳалла» хайрия жағғармаси республика бошқаруви ҳамкорлигида «Оила—маҳалла—мактаб ҳамкорлик маркази» ташкил этилди. Марказнинг қабул қилинган Низомиди ўқувчи-ёшларни умуминсоний ва миллий қадриятларга сadoқат руҳида тарбиялаш, уларнинг онги ва қалбига меҳнатсеварлик, бунёдкорлик каби эзгу ғояларни сингдиришда оила, мактаб ва маҳалланинг ҳамжихатлигида иш олиб боришни таъминлаш каби вазифалар белгиланган. Албатта, бу борада кўпгина самарали ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, Шайхонтохур туманидаги 41-ўрта таълим мактабиди ташкил этилган «Оила—маҳалла—мактаб ҳамкорлик маркази»нинг фаолияти эътиборга моликдир.

Марказ қўшида «Саховатли болалар», «Маҳалламиз ободлиги» — юрт ободлиги» ҳаракатлари ҳамда «Зулфияхоним қизлари», «Спорт — тинчлик элчиси» клублари, вояга етма-

Мактаб биноси билан танишар эканмиш, узоқдан болалар билан суҳбатлашиб келаятган кишини кўриб Гулноза опанинг юзига табассум югурди: «Ия, раисимизнинг ўзлари келаяптилар», дея унга пeshов чиқди.

Дарҳақиқат, мактабдаги ҳар бир хайрли юмуш ёхуд ўтказиладиган тадбирлар «Гулобод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Хуршид Умаров, масъул котиб Дилфуза Амрижоновна, посбон Вазила Султоновалар иштирокисиз ўтмайди. Ҳатто мактаб ўқувчилари ҳам «Хуршид дода»ларини тадбирларга ўзлари бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокорлари ҳамкорлигида давра суҳбатлари ўтказиш аънаъна тусини олган. Айниқса, ҳуқуқшунослар С.Эргашева, Н.Абду-саломовларнинг жиноятчилик, одам савдоси, ОИТС ҳамда диний экстремизм мавзуларидаги бориб қаққиб келишади. Маҳалла раиси ташаббуси билан мактабда ўқувчи-ёшлар, фаоллар, ИИБ ходимлари ҳамда 44-оилавий поликлиника шифокор

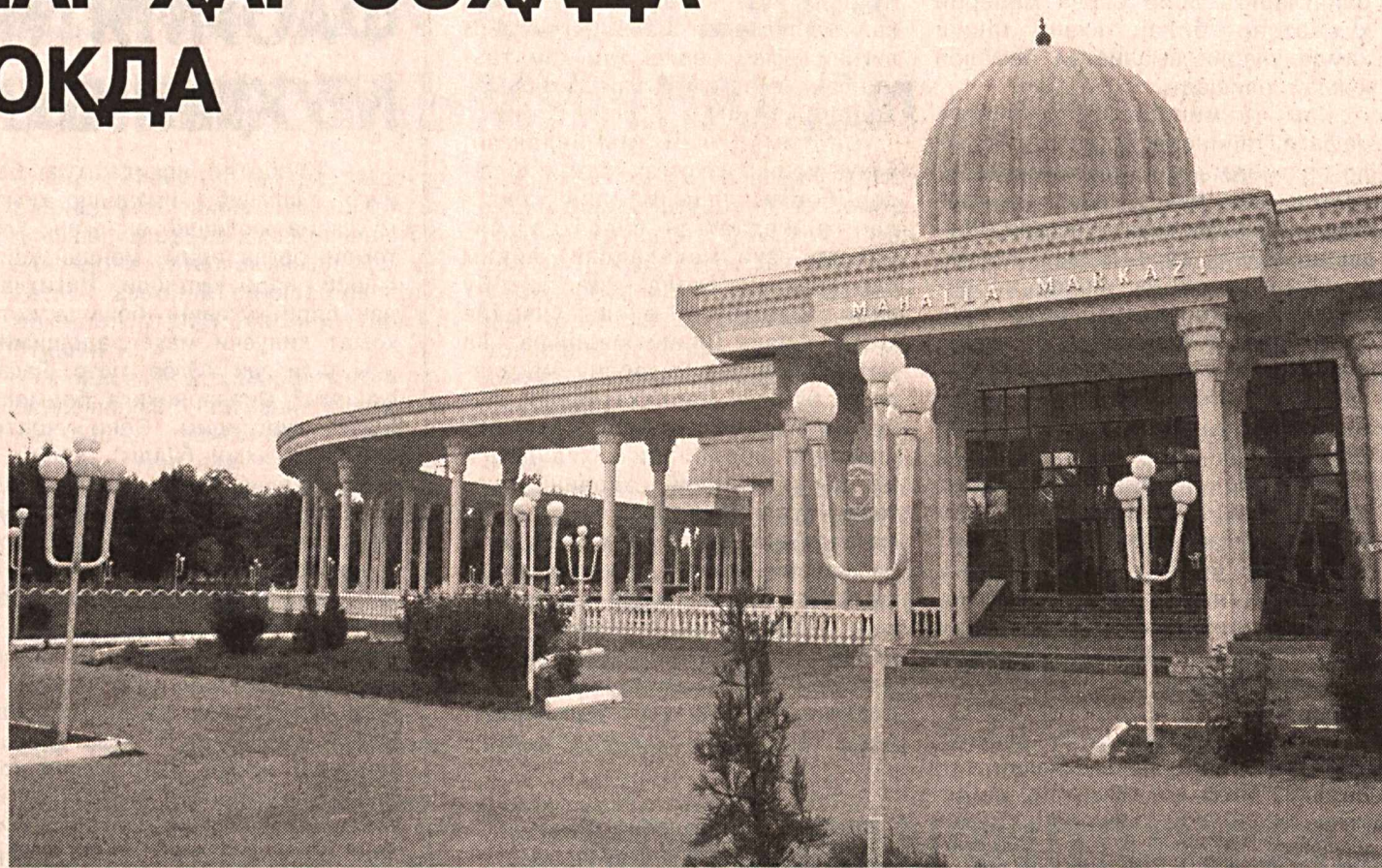
ЎЗГАРИШЛАР ҲАР СОҲАДА РЎЙ БЕРМОҚДА

Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида Жиззах вилояти ўзини ўзи бошқариш органлари ҳаётида туб ўзгаришлар юз берди. Ҳар қайси соҳада амалга оширилган ислохотлар моҳияти инсон манфаати ва турмуш фаровонлигига қаратилгани боис катта натижаларга эришилди. Агар рақамларга тўхталадиган бўлсак, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш мақсадида 353 минг квадрат метр уй-жой, 173,8 километр ичимлик суви, 52,9 километр табиий газ тармоқлари, 67 та 14281 ўқувчи ўринига эга мактаб реконструкциядан чиқарилди. 1 та 315 ўринли янги мактаб фойдаланишга топширилди. Вилоятдаги 7 та кишлоқ аҳоли пункти ичимлик сувини узлуксиз олиш имкониятига эга бўлди.

Кишлоқ ҳўжалигида олиб борилган ислохотлар самарасини ҳар бир фуқаро ўзи яшайдиган ҳудуд мисолида ҳис этипти. Шу кунгача Бахмал, Зомин, Фориш туманлари ҳамда Жиззах шаҳрида сутни қайта ишлайдиган, Бахмал, Пахтакор ва Фориш туманларида қайта ишланмаган сутни қабул қилиш шохобчалари фойдаланишга топширилди. Бахмал туманидаги «Гулбулоқ» ва Жиззах шаҳридаги «Жиллигулли» агрофермаларининг жамоаси айна пайтда мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш, турдош корхоналарга маҳсулот етказиб бериш, уларни экспорт қилиш борасида ибрат кўрсатаётди.

Жорий йилда кам таъминланган ва серфарзанд оилаларга 461 бош қорамол бепул берилди. Жойларда чорва молларини боқиш билан машғул бўлаётган 4385 нафар фуқаро учун меҳнат дафтарчалари очилди. «Маҳалла» жамғармасининг вилоят бўлими ҳамда унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда мол харид қилиш учун 1099 та оилага 1541,1 миллион сўм кредит ажратилишига эришди. Ҳозир фаолият кўрсатаётган 30 та паррандачилик, 17 та асалчилик, 10 та баллиқ ҳўжалиги ҳамда библионолардан чиқарилаётган маҳсулотлар ҳам жиззахликларнинг дастурхонига қўм-барак қўйиши шубҳасиз. Давлат дастури талабларидан келиб чиқиб, йил давомида хизмат кўрсатиш соҳасида 9315 та янги иш ўрни очилди. Унинг 69,4 фоизи кишлоқ ҳиссасига тегишли. Воҳа ҳаётида содир бўлаётган ўзгаришларда «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими жамоасининг муносиб ҳиссаси бор.

— Шундай бўлиши табиий, — дейди жамғарма бўлимининг раиси Муқим Ҳасанов ишонч билан. — Бошқарув раёсатининг айна пайтгача

бўлиб ўтган йиғилишларида кўтарилган масалаларнинг ҳар бири фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини тўлиқ қамраб олди. Шаҳар ва туманларнинг ҳаётига тааллуқли вазифаларнинг бажарилиши ҳар биримизни масъулиятни ҳис этиб, фаолият юритишга ундапти.

Давлатга амалий жавоб вилоят миқёсидаги сайёҳ-ҳаракатларда кўзга ташланмоқда. Ижтимоий кўмакка муҳтож оилаларга 231 миллион 398 минг сўмлик мурувват ёрдами кўрсатилгани, 34 та ёш оиланинг никоҳ тўйлари, 41 нафар кичкинтойнинг хатна, 16 та оиланинг тантанали маросими учун 99 миллион сўм маблағ сарфлангани ушбу фикрнинг далилидир.

Хайрли ва савобли ишларни ташкил этиш борасида «Маҳалла» жамғармасига маҳаллий ҳокимликлар ва ҳомий ташкилотлар беминнат ёрдам кўрсатишпти. Жамғарма мутасаддилари Вазирлар Маҳкамасининг «Республикадаги энг яхши кишлоқ» кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарори бажарилиши, «Халқ йўлларини фестивали» марафони, стол теннисни бўйича «Қамолот» турнири, «Футболмиз келажаги», «Маҳалла» жамғармаси «Йилнинг энг фаро маънавият тарғиботчиси» сингари маданий-маърифий тадбирларнинг кенг жамоатчилиги халб этиб йўлга қўйилгани натижасида бир қатор ютуқларга эришилди.

Жиззах шаҳридаги «Иттифок» маҳалласининг ёш футболчилари «Футболмиз келажаги» мусобақаларининг вилоят босқичида соғириндор бўлди. Шаҳардаги «Ҳамзаобод» маҳалласи маслаҳатчиси Лола Раззоқова ҳам вилоят ва республика кўрик-танловига энг яхши натижани кўрсатди. Жиззах, Галлаорол, Дўстлик ва Зомин туманларидаги маҳаллаларда ҳам ўрганса арзигулик ишлар талайгина.

Жамғармада туризм инфраструктурасига асос солишга энг устувор йўналиш сифатида қаралаяпти. Гап шундаки, бугунги кунда ёш авлод вакиллари, қолаверса, маҳаллаларда истиқомат қиладиган фуқароларнинг ўзи туғилиб ўсган юрт экологияси, тарихи ҳақида тўлиқ маълумотга эга бўлиши фаолиятимизнинг муҳим йўналишига айланган.

— Ноябрь ойи охиригача 1500 нафар фуқаро ва 2 минг нафардан зиёд ўқувчи-ёшлар учун Хива, Тошкент, Қарши, Термиз, Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида саёҳат ва экскурсиялар ташкил этдик, — дейди жамғарманинг вилоят бўлими раиси ўринбосари Шамсиддин Жўраев. — Албатта, бу борада вилоятдаги халқ таълими, ўрта махсус касб-хунар таълими, маданият ва спорт ишлари, ички ишлар, муҳофаа ишлари, соғлиқни сақлаш бошқармалари, хотин-қизлар кўмитаси, «Қамолот» ЁИХ вилоят бўлими кенгаши билан ҳамкорликда иш юритдик.

Йил давомида ташкил этилган хайрия ҳашарларида ўтказилган 2 миллион тупдан зиёд мева ва манзарали кўчатлар, меҳр-мурувват акциялари учун йўналтирилган қарийб 20 миллион сўмлик сармоя, олис ва бориш қийин бўлган кишлоқларда яшаётган эҳтиёжманд оилаларни қиш мавсумида қўллаб-қувватлаш мақсадида ажратилган 882 тонна кўмир, етарли миқдорда ўтин, суюлтирилган газ халқимизга хос меҳр-саховатнинг ифодасидир.

Жамғарманинг вилоят бўлими ҳамда унинг шаҳар ва туман бўлинмалари ғамхўрлиги тўғрисида 952 нафар йигит-қиз доимий иш жойига эга бўлди. 121 нафар жисмоний имконияти чекланганлар квоталанган иш ўрни ҳисобига касаначиликни ташкил этиш эъзига меҳнат қиладиганлар сафига қўшилди. Жиззах давлат педагогика институтига тахсил олаётган 2-гуруҳ ногирони Қудратой Аҳматова, болаликдан ногирон Умида Абдуқодирова ва Зафар Қодиров, политехника институтига тахсил олувчи Аъзам Тўрақулловлар шартнома маблағларини тўлашда қийналиб қолишган эди. Жамғарма вилоят бўлими мутасаддилари кўмаги билан масала ижобий ечимини топди. Жамғарманинг маблағлари ҳисобидан бўлажак мутахассисларга ёрдам кўрсатилди.

Вилоятда бўлинмалар ва фуқаролар йиғинлари ишининг янада яхшиланишига алоҳида эътибор қаратилмоқда. «Маҳалла марказ»лари бунёд этиш бўйича Бахмал туманида бошланган ташаббус бугун вилоятнинг барча туманларида қўллаб-қувватланмоқда. Айни чоғда Пахтакор, Жиззах, Фориш, Галлаорол ва Зафаробод туманларида ҳам замонавий маҳалла марказлари қад ростлаб, фаолият юритмоқда. Улар жамғарманинг вилоят бўлими томонидан жиҳозлаб берилди. Шунингдек, қолган туманлардаги жамғармага ажратилган бинолар янги мебеллар билан тўлдирилди. Уларда факс аппаратлари ўрнатилиб, алоҳида хизмати яхшиланди. Худудлардаги 12 та кишлоқ ва яна шунча маҳалла фуқаролар йиғинлари мебел жиҳозлари ва компьютер жамланмалари билан таъминланди.

Айни пайтда воҳадаги барча фуқаролар йиғинларидан, корхона, ташкилот ва муассасаларда «Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурида кўзда тутилган вазибалар ижросига бағишланган йиғилишлар ўтказилиб, уларда 2010 йил — Баркамол авлод йилида бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгиланмоқда. Кўпчилик ўзини ўзи бошқариш органлари ҳозирнинг ўзидаёқ янги йилнинг режаларига киришган. Ободончилик ва бунёдкорлик борасидаги юмушларни бажаришда барча кучларни сафарбар этиш катта самара беришини чин кўнгилдан ҳис қилган маҳалла фаоллари шунга мос тарзда амалий фаолият юритмоқдалар.

Жамғарманинг вилоят бўлими ҳамда унинг шаҳар ва туман бўлинмалари ғамхўрлиги тўғрисида 952 нафар йигит-қиз доимий иш жойига эга бўлди. 121 нафар жисмоний имконияти чекланганлар квоталанган иш ўрни ҳисобига касаначиликни ташкил этиш эъзига меҳнат қиладиганлар сафига қўшилди. Жиззах давлат педагогика институтига тахсил олаётган 2-гуруҳ ногирони Қудратой Аҳматова, болаликдан ногирон Умида Абдуқодирова ва Зафар Қодиров, политехника институтига тахсил олувчи Аъзам Тўрақулловлар шартнома маблағларини тўлашда қийналиб қолишган эди. Жамғарма вилоят бўлими мутасаддилари кўмаги билан масала ижобий ечимини топди. Жамғарманинг маблағлари ҳисобидан бўлажак мутахассисларга ёрдам кўрсатилди.

Вилоятда бўлинмалар ва фуқаролар йиғинлари ишининг янада яхшиланишига алоҳида эътибор қаратилмоқда. «Маҳалла марказ»лари бунёд этиш бўйича Бахмал туманида бошланган ташаббус бугун вилоятнинг барча туманларида қўллаб-қувватланмоқда. Айни чоғда Пахтакор, Жиззах, Фориш, Галлаорол ва Зафаробод туманларида ҳам замонавий маҳалла марказлари қад ростлаб, фаолият юритмоқда. Улар жамғарманинг вилоят бўлими томонидан жиҳозлаб берилди. Шунингдек, қолган туманлардаги жамғармага ажратилган бинолар янги мебеллар билан тўлдирилди. Уларда факс аппаратлари ўрнатилиб, алоҳида хизмати яхшиланди. Худудлардаги 12 та кишлоқ ва яна шунча маҳалла фуқаролар йиғинлари мебел жиҳозлари ва компьютер жамланмалари билан таъминланди.

Айни пайтда воҳадаги барча фуқаролар йиғинларидан, корхона, ташкилот ва муассасаларда «Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурида кўзда тутилган вазибалар ижросига бағишланган йиғилишлар ўтказилиб, уларда 2010 йил — Баркамол авлод йилида бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгиланмоқда. Кўпчилик ўзини ўзи бошқариш органлари ҳозирнинг ўзидаёқ янги йилнинг режаларига киришган. Ободончилик ва бунёдкорлик борасидаги юмушларни бажаришда барча кучларни сафарбар этиш катта самара беришини чин кўнгилдан ҳис қилган маҳалла фаоллари шунга мос тарзда амалий фаолият юритмоқдалар.

ролар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Хусусий тадбиркорликни ривожлантириш билан маҳаллада халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Донги дoston бўлган хиром этик ва амиркон маҳсиллар тайёрлаб, эл кўнглини олиб келган қосиблар сулоласи боболари хунарини давом эттиришмоқда. Мустақиллик шарофати билан илдири мазийга боғланган маҳалламиз тарихини ўрганишга кенг йўл очилди. Шу йиллар мобайнида маҳалла ҳудудида бунёдкорлик ва ободончилик ишлари авж олди. Тарихий қадамжоларга эътибор тўғрисида ўрда мажмуи қайта тик-

РАИС СЎЗ СЎРАЙДИ

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ БАРЧАГА ТААЛЛУҚЛИ

Бугунги бозор иқтисодиёти шароитида кўп болали ва кам таъминланган оилалар, ёлғиз қариялар, етим-есир, умуман, мурувватталаб бўлган кишиларга биринчи галда маҳалла кўмакка келади. Айтиш жоизки, ижтимоий сиёсат — нафақат давлат ва ҳокимият, балки ўзини-ўзи бошқариш органларига тааллуқли масалалар. Маҳаллада масалаларнинг ҳаммасига ечим топилади.

Йиғинимиз «Гандумтош» ва «Кўёвбоши» маҳаллаларидан ташкил топган. Ҳар иккала маҳаллада 11318 нафар киши истиқомат қилади. Шаҳарнинг кўп қаватли уйларида яшовчи қўшнилари бир-бирларини танимаслиги, учрашиб қолганларида саломлашиб ўтишлари мумкин. Лекин кишлоқда-чи? Оддийгина илиқ ёки совуқ бир хабар шу дамнинг ўзида бутун кишлоққа тарқалади. Одамлар, қолаверса, оилаларнинг тотувлиги, уларнинг рисоладагидек яшашларида ҳам кишлоқларнинг таъсири йилга йилга, ёшлар тарбиясида унинг ўрни бекиёс. Бир сўз билан айтганда, кишлоқда тўю тантана ҳам, маросим ҳам ўртада.

Ижтимоий ҳаётда рўй бераётган воқеа-ҳодисаларга тўғри муносабатда бўлиш ва муаммолар ечимини топишда кишлоқимиздаги маҳалла етакчилари ҳамда маслаҳатчиларнинг хизмати катта бўлаётди. Улар ўз зиммаларига юкланган вазифани сидқидилдан унда-лаб, билдирилган ишончни оқлашмоқда.

Президентимизнинг Фармон ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг ҳуқуқий ҳужжатлари ишларни жадаллаштириш, ислохотларни амалга оширишда йиғин фаолиятида дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда. Кишлоқ фуқаролар йиғинида жаҳон иқтисодий инқирозидан ҳимояланиш, унинг салбий таъсирига барҳам бериш юзасидан аниқ ишлар қилинапти, аҳолининг турмуш шароитини янада яхшилаш чоралари қўриляпти. Энг аввало, юзага келаётган ижтимоий-иқтисодий аҳолининг мазмун-моҳияти аҳоли ўртасида кенг тушунтириляпти. Дон, ун ва бошқа озиқ-овқат ҳамда кишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари бўлган танқислик нафақат кишлоқимиз, балки, туман ва вилоятимизда ҳам сезилаётгани йўқ. Аксинча, бундай маҳсулотлар бозорю дўкноларимизни тўлдириб, арзон нархда сотилмоқда.

Аҳолининг турмуш фаровонлигини ошириш, маънавий-маърифий ва маданий-маиший хизмат

кўрсатиш соҳаларини ривожлантириш борасида ҳудудимизда талай ишлар қилинди. Бугун компьютер технологияси коллежи, 3 та мактаб, 4 та мактабгача болалар муассасаларида кишлоқдошларимизнинг фарзандлари таълим-тарбия олишмоқда. Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлашда шифокорларимиз фидойилик кўрсатишяпти. Кишлоқ врачлик пункти ва амбулаторияда беморлар давола-ниб, кўридан ўтишгапти ҳамда да-воланиши лозим, деб топилганлар доимий назоратга олинган.

Ободончилик ва бунёдкорлик соҳасидаги ҳаракатларимиз боис кўрғонларимиз кўркамлашиб бора-япти. Аҳоли ўз маблағи ҳисобига замонавий ҳовли-жойлар қуриб, роҳат-фароғатда ҳаёт кечирмоқда. 6 та савдо дўкони, тикув цехи, сар-тарошхона, новвойхона ва бошқа бир қанча маданий-маиший шохобчалар ишлаб турибди. Йил охиригача яна бир нечта хусусий шохобчаларнинг ишга туширилиши кутилмоқда. Маҳаллаларнинг раислари, кўнабошилар ва фаолларимиз бу юмушларга ҳамиша бош-қош. Кишлоқнинг энг олис нуқталаригача микроавтобуслар қатнаб, одамлар узоғини яқин қилмоқда. Кишлоқдошларимиз асосан деҳқончилик, чорвачилик, касаначилик ва тадбиркорлик билан машғул. Хонадонлар ичимлик суви, газ, электр энергияси билан таъминланган. Хусусий тадбиркорликка эътибор қучайтирилгани тўғрисида ишчиликка барҳам бериляпти. Ўтган ўн бир ой мобайнида 23 нафар аёл касаначилик йўли билан иш ўрнига эга бўлди.

Йилнинг ўтган даври мобайнида фуқароларнинг турмуш фаровонлигини ошириш бўйича кишлоқ ҳудудидаги 3 та сув на-соси мукамал таъмирланди. «Кўёвбоши-1» аҳоли кўргонида 5 километрга қувур тортилиб, газ босими кўтарилди. 1,5 километр узунликда ички йўллар жорий таъмирдан чиқарилди. 4 та кам таъминланган оиланинг ҳовли-жойи тартибга келтириб берилди. 11 та ночор оила аъзолари учун бир боддан сигир инъом этилди. Хуллас, «Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурида кўрсатилган бир қатор муаммолар масалалар ўз ечимини топди.

Абдурашул БОЙХЎРОЗОВ,
Жиззах туманидаги «Гандумтош»
кишлоқ фуқаролар йиғини раиси.

ИМКОНИЯТ

ХАЙРЛИ ИШДАН ЧЕТДА ТУРМАЙМИЗ

МАМЛАКАТИМИЗ мустақилликка эришмасдан олдин Жиззах шаҳрида кимё саноати бўйича атиги битта — пластмасса заводи фаолият юр-тарди. Бугунги кунга келиб бундай корхонанинг сони саккизгача етди. Энг муҳими, уларда ишлаб чиқари-лан маҳсулотлар тезда ўз эгасини топмоқда.

Хорижий инвесторлар сармояси ҳисобига ташкил этилган «Замона-вий полимеркувур» масъулияти чек-ланган жамиятимиз, қарийб икки йилдирки, ичимлик суви ва табиий газ учун мўлжалланган пластмасса қувурларини ишлаб чиқариб, нафа-қат Жиззах, балки республикамиз-нинг бошқа вилоятлари аҳолисининг ушбу тур маҳсулотига бўлган тала-бини қондириб келмоқда. Корхона-нинг ишлаб чиқариш ўзанидаги да-сттоҳлар, автоматик бошқарув пул-ти ва барча электрон тармоқлари Германиянинг «СИМЕНС» компания-сида махсус тайёрланган.

Диаметри 25 дан 500 миллиметр-гача бўлган ҳажмдаги полиэтилен қувурлар юқори босимга бардошли бўлиб, жаҳон стандартига тўла мос келади. Қувурларнинг қафолат му-ддати ишлаб чиқарилган кундан бош-лаб икки йил деб белгиланган бўл-сада, улардан бизнинг шароитимизда эллик йилгача фойдаланиш мумкин. Яна бир муҳим жиҳати, ушбу поли-мер қувурлари ўзимиздаги, иккила-ми маҳаллий хомашёдан тайёрлан-моқда. Ишлаб чиқарилган қувурлар гиғиченик ва мувофиқлик сертификат-ларига эга. Бизнинг ишлаб чиқа-риган қувурларимизнинг асосий қисми ҳозир Қашқадарё ва Навоий вилоятларига жўнатишмоқда. Чунки ҳар иккала вилоятнинг энг чека қи-шлоқларига ичимлик суви олиб бо-

ришда полиэтилен қувурларимиз асатмоқда. Дикқатга сазовор томо-ни шундаки, корхона қошида қувур-ларни шартнома асосида монтаж қилишга мўлжалланган махсус гуруҳ ҳам фаолият олиб бормоқда. Ушбу гуруҳ жойларда полиэтилен қувурла-рини ётқириш, уларнинг бекаму кўст ишлашга қафолат беради.

Корхонамизда полиэтилен плён-калар ва халтачалар ишлаб чиқа-риш ҳам йўлга қўйилган. Яқин кун-ларда жамиятимиз ўз фаолият дои-расини янада кенгайтириш мақса-дида диаметри 550дан 1200 мил-лиметргача бўлган полиэтилен қувурлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган янги линияни олиб келиб, ишга тушириш ҳаракатида. «Замонавий полимеркувур» ҳисса-дорлик жамиятининг салоҳияти ошиб, моддий манфаатдорлиги янада мустаҳкамланишига шубҳа йўқ. Бугунги сайёҳаракатимиз ай-нан ана шунга қаратилган. Топган даромадимизнинг бир қисмини ма-ҳалламизнинг ободончилиги ва аҳолининг фаровонлиги учун сарф қилмоқчимиз. Қолаверса, маҳалла-миз ва Жиззах шаҳри коммуника-ция ўзланлариға захирамиздан қувурлар ажратиб, улар ишининг яхшиланишига ҳисса қўшмоқчимиз.

Корхонамизнинг юксалиш йўли-дан дадил бораётгани ана шундай хайрли ишларда эркин иштирок қилишга асос бўла олади. Зеро, жа-моамиз ютуқлари боис, орттирил-ган бойлик маҳаллодошларимиз ман-фаати учун ҳам хизмат қилади.

Ғайрат САДИЕВ,
Жиззах шаҳридаги «Замонавий
полимеркувур»
масъулияти чекланган жамияти
бошқаруви раиси.

ОЧИҚ МУЛОҚОТЛАР САМАРА КЕЛТИРМОҚДА

Маҳалла маслаҳатчиси этиб сайланганимда фаолиятимни ҳудуддаги кам таъминланган оилалар сонини аниқлаш, уларга ёрдам бериш режасини ишлаб чиқишдан бошлагандим. Мана, беш йилдирки, маҳаллада кам таъминланган оилалар сони кескин каммайди. Негаки, касаначилик ва хусусий тadbиркорлик фаолиятининг изчил йўлга қўйилиши натижасида ёрдамга муҳтож оилалар ўзларини тиклаб олди. Бу сaъй-ҳаракатларда нафақат маҳалла мутасаддилари, балки ҳомий ташкилотлар, тadbиркорлар, банкларнинг жойлардаги филиаллари, қолаверса, «Маҳалла» жамғармаси туман бўлинмасининг ҳам алоҳида ҳиссаси бор. Улар ҳамкорлигида фуқароларни қийнаётган айрим муаммо ва камчиликлар, энг муҳими, ишсизликка чек қўйилди.

© фото-Носир Хайдаров

Маҳалламизда ёшлар кўпчилигини ташкил этади. Шу боис, бағоят ёшга етган қиз-жувонларни оила қуришга тайёрлаш, уларга соғлом фарзандни дунёга келтиришда асқатадиган зарур тушунарларни бериб бориш мақсадида «Маслаҳат қуни» тарбиявий тadbирини ташкил этганмиз. Турмушда турли тушунмовчиликлар, айниқса, янги оила қурган айрим ёшлар ўртасидаги келишмовчиликларнинг олдини олиш мақсадида ташкил этилган бу учрашувга ёш қиз-жувонлар билан бирга малакали шифокорлар, фаоллар, ҳаётий тажрибага эга пир убадавлат онахонлар ҳам жалб қилинади. Шунингдек, ёшлар, аёллар билан якка тартибда тушунириш ишларининг йўлга қўйилгани тadbирлар самарадорлигини, таъсирчанлигини оширяпти. Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасидаги ҳукумат қарорларини ҳаётга татбиқ этиб, аҳоли ўртасида ўқув-машгулотлар ўтказилди. Кейинги уч йил мобайнида маҳалламизда оналар ва болалар ўлимининг қайд этилмагани бизни қувонтиради. Юзага келаятган айрим

Ёш ўғил-қизларнинг иш ўрганишга, ҳаётда ўз ўрнини топишга бўлган иштиёқини, гайратушижотини, ҳаракатларини кўриб мамнун бўламан. Уларнинг келгусида халқ манфаати, юртимиз равнақи ва тараққиёти йўлида фидойи инсонлар бўлиб етишишларига ишончимиз қомил.

оилавий муаммолар Яраштириш комиссияси аъзолари билан ҳамкорликда бартараф этилаётгани боис, оилавий ажримлар ҳам қайд этилмади.

Очиқ мулоқотлар жараёнида оилада соғлом турмуш тарзини шакллантиришга, қариндошлар ўртасидаги никоҳларга йўл қўймасликка жиддий эътибор қаратилмоқда. Маҳалла идорасининг маънавият-маърифат хонасида ота-оналар иштирокида ёшларнинг кийиниш ва муомала одоби, қайна-на-келин муносабатлари, фарзанд тарбиясига оид давра суҳбатлари тез-тез ўтказиб келиняпти. Шунингдек, аҳолига намунали хизмат кўрсатиб келаятган оидавий поликлиника мутасаддилари билан ҳамкорликда оилаларда тиббий ҳамда репродуктив саводхонлики янада ошириш, гигиена тартиб-қоидаларига риоя қилиш, юқумли касалликларнинг олдини олишга даъват этувчи «Соғлом она — соғлом бола», «Спорт — соғлиқ гарови», «Соғ танда — соғлом ақл», «Ёш авлод саломатлиги — жамият келажаги» мавзуларидаги тadbирлар изчил ўтказиб келинаётир. Натижада оилаларда

ногирон бола дунёга келиши, аҳоли ўртасида турли хасталиклар тарқалишининг олди олинаётир.

Шуни мамнуният билан таъкидлашни истардимки, Юртбошимиз томонидан янги 2010 йил «Баркамол авлод йили», деб эълон қилиниши айни муддоа бўлди. Негаки, ёшлар бизнинг келажагимиз. Уларни тўғри йўлга бошлаш, ҳар томонлама соғлом, бақувват, маънан етук инсонлар қилиб камол топтириш мутасаддилардан, айниқса, маслаҳатчилардан улкан масъулият талаб этади. Буни ҳис этган ҳолда, ҳудудимиздаги 97-мактаб, 47-, 532-мактабга таълим муассасалари вакиллари билан мустаҳкам ҳамкорликни йўлга қўйганмиз. Мактаб қошида «Оила маркази» фаолият кўрсатаётир. Бу ерда етакчи мутахассислар, малакали устоз-мураббийлар билан биргаликда иқтидорли ёш кадрлар ҳам елкама-елка турли фаолият юртишяпти. Ёш ўғил-қизларнинг иш ўрганишга, ҳаётда ўз ўрнини топишга бўлган иштиёқини, гайратушижотини, ҳаракатларини кўриб мамнун бўламан. Уларнинг келгусида халқ манфаати, юртимиз равнақи ва тараққиёти йўлида фидойи инсонлар бўлиб етишишларига ишончимиз қомил.

Бундан ташқари, «Оила — маҳалла — мактаб» ҳамкорлиги асосида ўқувчи-ёшлар ўртасида ташкил этилаётган тadbирлар, учрашувлар алоқаралигимизнинг янада мустаҳкамла-

нишида, қолаверса, ёшларнинг таълим ва тарбиясини оширишда муҳим аҳамият касб этапти. Айниқса, «Бу менинг маҳаллам», «Маҳалламизни обод қиламиз» мавзуларидаги давра суҳбатлари хотин-қизлар, шунингдек, ёш авлод онг-шуурида миллий урф-одат, анъана ва қадриятларимизга меҳр уйғотишда, уларни Ватанга, маҳаллага, ота-онасига муҳаббат руҳида камол топтириш, қалбларида миллий гурур ва ифтихор туйғуларини парвариш-лашда кўл келяпти.

Қадимдан ота-боболаримиз, моларимиз ёрдамга муҳтож инсонлардан ёрдамини аямашган. Бу ҳислат халқимизнинг қон-қонига сингит кетган, десам муболага бўлмайди. Биз ҳам фаолиятимизнинг бош мезони сифатида маҳалламиздаги ёш, кам таъминланган, кўп болали, боқувчисини йўқотган оилалар, жисмоний имконияти чекланган инсонлар, боқувчисини йўқотганлар, уруш ва меҳнат фахрийлари, мурувватга муҳтож кексаларнинг ҳолидан хабар олишдек эзгу амалларни қабул қилганмиз. Шунинг учун, юртимизда нишонланадиган барча шодниёна кунларда «Маҳалла» жамғармасининг Юнусобод тумани бўлинмаси ҳамда ҳомий ташкилотлар томонидан меҳр-мурувватга муҳтожларга совға-саломлар улашиб келинади.

Муаттар МАКСУДОВА,
Юнусобод туманидаги
«Умид» маҳалласи маслаҳатчиси.

га олишди. Танаовнинг якуний натижаларига кўра, Андижон жамоаси махсус Гран при билан тақдирланди. Тошкент шаҳри жамоаси эса Олий ўринга сазовор бўлди. Шунингдек, 1-ўрин Хоразм ва Бухоро вилоятлари жамоаларига, 2-ўрин Наманган, Сурхондарё вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикасининг келган иштирокчиларга, 3-ўрин Қашқадарё, Фарғона ва Тошкент вилоятлари жамоаларига насиб этди. Голибларга ҳомийлар томонидан эсдалик совғалари берилди.

Тadbир сўнггида қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари қошида хотин-қизлар иштирокида миллий фольклор дасталари тузиш ва уларнинг фаолиятини тақомиллаштириш масалалари ҳақида фикрлашиб олинди.

Мохичеҳра ТОШМУРОВОВА

ЭКОЛОГИЯ

ТАБИАТГА ЗАРАР ЕТМАСИН

ИСТИҚЛОЛ йилларида мамлакатимизда мавжуд табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, атроф-муҳит мусавволигини келгуси авлодлар учун асраб-авайлаш бажарилиши зарур бўлган муҳим вазифалардан бири сифатида белгилаб қўйилди. Чунки аҳолининг маънавий бой ва соғлом ҳаётини таъминлашда, аввало, атроф-муҳитга бўлган эътиборни юксалтириш, мавжуд табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш асосий омилардан ҳисобланади. Юртимизда бу борадаги ишларни комплекс тарзда ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилди.

Соҳадаги вазифаларнинг кўлами давлат органлари, жамоат бирлашмалари, фуқаролик жамияти институтлари ва фуқароларнинг сaъй-ҳаракатларини бирлаштиришни талаб этгани боис, ўтган йили экология соҳаси олимлари, шу йўналишда иш олиб бораётган нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фаол жамоатчилигининг ташаббуси асосида Ўзбекистон Экологик ҳаракати ташкил этилди. Орадан кўп вақт ўтмаган бўлса-да, ҳаракат бугун юртимизда фаолият юритаётган энг фаол жамоат ташкилотларидан бирига айланиб улгурди.

Эътиборлиси, жамоатчилик ташкилотининг фаоллари ўз дастурларида белгиланган вазифалардан келиб чиққан ҳолда, аҳолининг экологик маданиятини ошириш, экологик таълим-тарбия тизимини ривожлантириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасида халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, экологик вазиятни соғломлаштиришда жамоатчилик фаоллигини ошириш бўйича самарали натижаларга эришни мақсад қилишган. Шу сабабли ўтган вақт ичида Экоҳаракат томонидан табиатни муҳофаза қилиш, аҳоли саломатлигини яхшилаш ва экологик вазиятни соғломлаштиришда кенг жамоатчиликнинг фаол иштирокини таъминлаш, атроф табиий муҳитининг инсон саломатлиги билан ўзаро муносабати юзасидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, иштирокида беш юздан ортиқ семинарлар, учрашувлар ташкил этилди. Уларда 55 минг нафардан зиёд фуқаро иштирок этди.

Бугунги кунда Экоҳаракатга ҳукуматимиз томонидан катта ишонч билдирилмоқда. Масалан, сaъйлов қонунчилигига мувофиқ Экоҳаракатга Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида 15 та депутатлик ўрни ажратилгани ташкилот зиммасига янада катта масъулият юклаш баробарида, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, экологик аҳолини яхшилаш, аҳоли саломатлиги учун курашда кенг имкониятларни яратди.

Ўрни келганда айтиш керакки, бугунги кунда экологик муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Бир вақтлар экологияга бефарқлик оқибатида Орол бўйи ҳудудларида кескин экологик ҳолатлар юзга келганди. Давлатимиз бу масалани ҳам мавжуд имкониятлар доирасида ҳал этиш чораларини кўрмоқда. Маълумки, кейинги йилларда автомобиллардан чиқаётган заҳарли газлар дунё экология мутахассисларини ташвишга солмоқда. Уларнинг фикрича, ана шу заҳарли тутунлар оқибатида ҳар йили кўплаб инсонлар азият чекади, жонли табиатга зарар етади. Шу боис, дунё мамлакатларида автомобиллар учун бензин ўрнини босадиган ёнилғи турларидан фойдаланишга катта эътибор қаратилмоқда.

Шу пайтгача бензинга муқобил ёнилғи сифатида электр токи, этил спирт, табиий газ, метанол ва бошқа элементлар синовдан ўтказилгани маълум. Тан олиш керакки, юқоридаги элементлар орасида камҳарлиги, ҳар томонлама қулайлиги жиҳатидан газ алоҳида ўрин тутди. Газнинг афзаллигини арзонлиги, экологик тозаллиги ва бензинга қараганда талай устунликларга эга-лиги билан изоҳлаш мумкин. Яна бир жиҳати борки, газда бензин таркибида бўлган каталитик заҳарли моддалар йўқ. Транспорт тизимининг имкон қадар экологик зарарсиз ёқилғи билан ишлашини таъминлашга ҳаракат қилсак, бу экологияни яхшилаш соҳасида зарур амалий қадам бўлади. Маълумотларга қараганда, газдан фойдаланиш натижасида автомобилнинг техник ҳолати яхшиланади, двигателнинг қуввати анча ортар экан. Шу сабабли ҳозир юртимизда газдан фойдаланиш борасида амалий ишлар қилинмоқда. Масалан, Италия билан ҳамкорликда ташкил этилган «Интермобилгаз» масъулияти чекланган жамияти экологик хавфсизлик бўйича «Евро-3» ва «Евро-4» талабларига мос келадиган энг илғор технологияларни жалб этиб, соҳадаги ҳизматни янада тақомиллаштиришни ўз олдига вазифа қилиб қўйган. Ҳозир Тошкентда «Интермобилгаз»нинг 13 та автомобилларга газ қўйиш шохбачаси ишлаб турибди. Яна 10 дан ортиқ шохбачалар қурилмоқда.

Мурутасо СУЛТОНОВ,
Ўзбекистон Экология
ҳаракати фаоли,
иқтисод фанлари номзоди.

АНЖУМАН
АҲОЛИ ВА
ХУДУДЛАР
ХАВФСИЗЛИГИ

ПОЙТАХТИМИЗДАги Марказий офицерлар уйида «Республика аҳолиси ва ҳудудларини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш самарадорлигини ошириш йўллари» мавзусида республика илмий-амалий анжумани ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги томонидан ташкил этилган ушбу тadbирда ФВДТ ҳудудий ва функционал қўйи тизимлари вакиллари иштирок этишди. Унда фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва оқибатларини бартараф этиш мақсадида қабул қилинган ҳукумат қарорлари ҳамда унинг жойлардаги ижроси, 2010 йилда амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар атрофлича муҳокама этилди.

Шунингдек, анжуманда соҳа мутахассисларининг табиий ва техноген вазиятларнинг олдини олиш, аҳоли ва ҳудудлар муҳофазаси бўйича чора-тadbирлар режасини ишлаб чиқиш, шу асосда фавқулодда вазиятлар чоғида давлат тизимларининг ҳамкорлигидаги ҳаракатини мувофиқлаштириб бориш, аҳоли ўртасида фавқулодда вазиятлар ҳақида тарғибот-ташвиқот ишларини изчил йўлга қўйиш мавзуларидаги маърузалар иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Мухбиримиз

ОНАЛАР КУЙЛАГАНДА...

Ўзбекистон Давлат консерваториясида «Оналар куйлаганда» номли алла, ёр-ёра, лапар, айтишув ва ўлан (муҳаммас) айтиш бўйича республика кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан «Маҳалла» хайрия жамғармаси ҳамда Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур тadbирда Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардан келган иштирокчилар миллий қадриятларимиз бўлган куй-қўшиқлар, хусусан, алла, ёр-ёра, лапар ва ўлан айтиш бўйича баҳслашди.

Танловнинг мақсади ёшларимиз-

ни халқимизнинг қадимий урф-одатлари, анъаналари, халқ оғзаки ижодиётининг ранг-баранг намуналарини билан таништириш, шунингдек, уларни келажак авлодга етказишни таъминлашдан ибратдир. Шу ўринда айрим қадриятларнинг унутилиб боришининг олдини олиш борасида «Маҳалла» хайрия жамғармаси ҳамда маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳамкорлигида аҳоли ўртасида қатор тadbирлар ўтказилиб келинаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлаш жоиз.

Ҳайъат аъзолари голибларни аниқлашда аёлларнинг аллаулапарларни қанчалик маҳорат билан ижро этиши, шунингдек, анъанавий байрамлар, урф-одатларимизни қай даражада билишини ҳисоб-

чисан? — деб сўради.

— Режаларим кўп, аммо аввал сиздан маслаҳат сўрамоқчи эдим, — деди Шоира.

Баҳодир ака қизининг бу гапидан қувонди ва «Шоирабону-78» тикувчилик цехини бошқаришни унга топшироқчи эканини айтди.

Шу кундан эътиборан отасининг ишончини оқлаш мақсадида Шоира ишга киришди. Аввало, ишлаб чиқаришни чуқур ўрганиб, махсуслотнинг талаб ва сифат даражасини яхшилашга эътибор қаратди. Ёш раҳбар вилоят Tadbиркорлар палатасига бориб, мутахассислар билан маслаҳатлашди. Шунингдек, малакали тикувчиларни жалб этиб, уларнинг фикрини ўрганди. Цехда 10 нафарга яқин қиз-жувон кийим тикишар, аммо савдо-сотик ишлари ҳали йўлга қўйилмаган эди.

Шоира ишлаб чиқаришни янгилаш, замонавий, серурум дастгоҳлар сотиб олиш, тикувчиларнинг малакасини ошириш масалалари

ИШ БИЛАНГА БАЛЛИ

“БОҒИШАМОЛ”ДА ЯНГИ КОРХОНА ОЧИЛАДИ

Шу кунларда Андижон шаҳридаги «Боғишамол» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидаги «Шоирабону-78» тикувчилик фирмасини 100 нафар ишчи ўрнига эга фабрикага айлантириш ишлари авжда. Албатта, бу хайрли иш ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ.

...Бундан бир неча йил муқаддам Баҳодиржон Исроиллов кичик цех очиб азму қарор қилди. Уни яхши ниятлар ила қизи Шоиранинг исми ва таваллуд топган йили билан «Шоирабону-78», дея номлади. Қизи Андижон давлат университетининг шарқшунос-иқтисодчи мутахассислигини битириб келган кўнларнинг бирида Баҳодиржоннинг кўнлидан: «Цех ишини қизимга топширсамми-кан», деган ўй ўтди. Қизининг дипломини қўлга олиб, дуо қиларкан:

— Баракалла, она қизим. Мана, университетини ҳам тутдинг. Хўш, энди нима иш билан шуғулланмоқ-

билан шуғулланди. «Боғишамол» вилоят марказининг чекка даҳаси бўлгани боис, хотин-қизлар учун иш ўринлари етарли эмас эди. Шунинг учун маҳалла фуқаролар йиғини расио Эълумхур Уринбоева ҳам Шоиранинг ташаббусини қўллаб-қувватлади: улар биргаликда шаҳар меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий химоя қилиш марказига муурожаат қилишди.

Марказнинг тавсияси билан берилган имтиёзли кредитга 20 та янги тикув машинаси сотиб олинди, 20 нафар ёш ишга қабул қилинди. Барча сaъй-ҳаракатлариде отаси Баҳодир ака ҳамда турмуш ўртоғи Рус-тамбек Умаровнинг маслақдошлиги уни руҳлантирди.

Тез орада корхонада ишлаб чиқарилаётган махсуслотлар тури қўлайди, сифати яхшиланди. Асосан, болалар ва ўсмирлар учун уст-бош кийимлар тикиладиган бу фирма махсуслотларига талаб ортди.

ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИЛМОҚДА

ҚИШЛОҚ инфратузилмасини тараққий эттириш, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини янада ривожлантириш орқали аҳоли турмуш шароитини яхшилаш ҳамда янги иш ўринлари яратишга қаратилган чора-тadbирлар яхши самаралар бермоқда.

Бу каби ижобий ўзгаришларга салмоқли ҳисса қўшаётганлар орасида Сурхондарё вилояти Шеробод туманидаги «Али бобо» хусусий фирмасини раҳбари Уктам Расулов ҳам бор. У ўзи истиқомат қилаётган «Хўжги» маҳалласи ободончилигига, кам таъминланган оилаларга моддий кўмак кўрсатиб келмоқда. Жорий йилда тadbиркор яна

бир хайрли ишни поёнига етказди. У 2008 йили «Микрокредитбанк»нинг туман бўлимида 56 миллион сўм кредит олган эди. Ана шу маблағ эвазига У.Расулов «Хўжги» маҳалласи ҳудудидаги АЁҚШ шохбачасини кенгайтириб, сифатли таъмирлаш ишларини уудалади. Шу билан бирга, маҳалла ҳудудида саратрошхона, кафе, минимаркет, тикувчилик цехи, компьютер хизмати ва пайнет каби хизмат кўрсатиш шохбачаларини ташкил этди. Натижада, маҳалла аҳли учун янги иш ўринлари ва қулайликлар яратилди.

Ёдгор АШУРОВ,
«Mahalla» мухбири.

Айниқса, мактаб формаларимизга талаб катта.

Бу тadbиркор аёл бекор ўтирмайди, ўзининг янги-янги ташаббуслари билан корхона фаолиятини яхшилашга интилади. Яқинда у 100 киши ишлайдиган замонавий фабрика қуриш ташаббуси билан чиқди. Унинг лойиҳасини вилоят Савдо-саноат палатаси ҳамда шаҳар ҳокимлиги маъқуллади. Ҳатто «Ўзсаноатмашинтекс» компанияси фабрикани лизинг асосида тикув машиналар ва технология жиҳозлар билан таъминлашни ўз зиммасига олди.

Шу кунларда фабриканинг лойиҳасмета ҳужжатларини тайёрлаш ишлари авжда. «Боғишамол»нинг чиройига чирой қўшадиган бу икки қаватли гузал бино Баркамол авлод йилида ёшларга муносиб совға бўлади, албатта.

Ўзқобой САҚОНБОВ,
«Mahalla» мухбири.

ФАЙЗЛИ ВА ОБОД ХОВЛИ

Бақоевлар хонадони нафақат Ромитан туманидаги "Миришкор" маҳалласида, балки Бухоро вилоятида обрўли оилалардан бири. Хонадон соҳиби Телман Бақоев ўтган асрининг 70-80 йилларида қатор раҳбарлик лавозимларида ишлагани боис, "элм" деганини миллатчи, "ерим" деганини халқ душмани, ташаббус кўрсатгани ўзи билан ромитан сифатида айбонларини кўп кўрди. Шу сабабли, мамлакатимиз мустақилликка эришгач, Т.Бақоев ҳам берилган эркинлик ва имкониятлардан унумли фойдаланиб, ўйлаб-юрган эзгу ниятларини амалга оширишга ҳаракат қилди. Ўғли Соҳибжонга астойдил ишлаган инсон нафақат ўзи, балки бошқалар ҳам фойдаси тега олишини уқтириб келди.

Шу боис, Соҳибжон отасининг ўғитларига амал қилиб, "Бақобобо" фермер хўжалигини ташкил этди. Табиатан тежамкор, ишнинг кўзини биладиган С.Бақоев фермерлик соҳасида кўплаб ютуқларни қўлга киритиб, ҳам мамлакат иқтисодиёти ривожига ўз ҳиссасини қўшди, ҳам оилавий даромадини оширди. Юртбошимиз Бухоро вилоятига ташриф буюрганларида намунали қишлоқ ховлиси ҳақида тўхталиб, бу борада фермерлар алоҳида ўрнатилган лозимлигини таъкидлаган эдилар. Бунга амал қилган Соҳибжон истиқлол берган имкониятдан фойдаланиб, ховли-жойини яхшилади, маҳалладошларининг оилавий шароитини кўтаришга ҳам катта ёрдам берди.

Бугун Бақоевлар хонадонига йўлингиз тушиб қолса, том маънодаги фермер ховлисини кўришингиз мумкин. Замонавий архитектура талаблари асосида пишқик-гитдан қад ростлаган кўркам иморатда хонадоннинг барча аъзолари учун яшаш, дам олиш шароитлари муҳайё қилинган. Хонадон тоза ичимлик суви, табиий газ билан таъминланган. Саранжом-саристалик, теварак атрофга кўрк бериб турган гулзору мевали дараклар бахридиганлигини очади. Айниқса, хонадон эгаларининг ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланишлари,

юксак деҳқончилик тажрибасига эга эканликлари кишини қувонтиради.

— Ерни эъозлаган эъоз топади, — дейди Соҳиб Бақоев. — Қарамогимиздаги фермер хўжалигидан ташқари, 16 сотих томорқамиз бор. Оила аъзоларимиз билан ундан унумли фойдаланишга ҳаракат қиламиз. Беш сотих майдонда иссиқхона ташкил этганман. Унинг ҳар сотихидан ўртача бир миллион сўмдан даромад оламиз. Бунда, албатта, отамнинг деҳқончилик тажрибалари кўл келмоқда. Шу даромаддан ховлимизни замонавий меъморий лойиҳа асосида қайта таъмирладик. Уч ўғлимни Бухоро озик-овқат ва енгил саноат технологияси институтида шартнома асосида ўқитяпман. Баъзилар каттагина томорқаси бўла туриб, етишмовчиликдан нолийди. Бундай пайтларда мен уларга ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланган инсон ҳеч қачон кам бўлмаслигини тушунтираман.

Баъзилар каттагина томорқаси бўла туриб, етишмовчиликдан нолийди. Бундай пайтларда мен уларга ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланган инсон ҳеч қачон кам бўлмаслигини тушунтираман.

Соҳиб аканинг сўзларида муболаға йўқ. Ховлидаги 100 тупга яқин ўрик, олма, анор, гилос каби мевали дараклар, узум тоқлари, иссиқхонада етиштирилаётган помидор, бодринг маҳсулотлари хонадон дастурхони тўқинлигини таъминлаш билан бирга, бозорда ҳам ўз харидорларига эга. Эътиборлиси, Соҳиб ака қўл остида меҳнат қилаётган ишчиларга ҳам доим моддий кўмак бериб келади. У билан суҳбатлашганимизда бу йилги даромаддан Пайшанба қишлоғига ичимлик суви олиб келишни ва йўлларни асфальт қилишни режалаштираётганини айтиб қолди.

— Бақоевлар хонадонига худудимиздаги кўплаб оилалар хавас билан қарашади, — дейди "Миришкор" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Аҳтам Аминов. — Хонадон бекаси Мавжуда Исаева худудимиздаги 6-мактабда ўқитувчи бўлгани боис, "Оила—маҳалла—мактаб" ҳамкорлиги доирасидаги қатор жамоатчилик ишларида оила аъзоларининг фаоллиги сезилиб туради. Шунингдек, С.Бақоев ҳам маҳалламиз тўй-маъракаларига ўз ёрдами аямайди. Худуддаги иккита кам таъминланган оилани ўз қарамогига олгани ҳам

унинг саховатпеша инсонлигидан далолат. Бундан ташқари, хонадон аъзолари коммунал тўловларини ўз вақтида тўлаб боришда ва худудимизда олиб бориладиган ободончилик ишларида ҳам доим ўрнатилган қўлатиб келишади.

Дарвоқе, яқинда бу хонадон "Маҳалла" хайрия жағғармаси республика бошқаруви, "Экосан" экология ва саломатлик халқаро хайрия жамоат фонди ҳамда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили муносабати билан "Обод қилган — обод бўлади" шiori остида ўтказилаётган "Энг намунали қишлоқ ховлиси" кўриктанловининг Бухоро вилоят босқичида ғолиб деб топилди. Кўриктанловнинг вилоят ҳайъати аъзолари хонадоннинг саранжом-саристалиги, томорқадан унумли фойдалангани ва ховлининг кўркам кўринишига эга эканини эътироф этишди. Эл равнақи ва юрт ободлиги йўлида меҳнат қилган инсонларнинг хонадонни фойдали бўлишини таъкидлашди.

Ақбар РУСТАМОВ,
"Mahalla" мухбири.

Замонавий Бахт уйи

БУНИ БИЛАСИЗМИ?

НИКОХ ШАРТИ ВА АФЗАЛЛИГИ

"Никох" атамаси «қўйиш», «жамлаш», «яқинлик» маъноларини англатади.

Никох масаласи ўта нозик масала бўлиб, фақир ва камбағаллик, никоҳдан қочишга сабаб бўлмайди. Бинобарин, бундан баъзи кишилар «қўли калталиқ»ни баҳона қилиб, никоҳни орта суришлари мусулмончилик одобларига тўғри келмайди.

Дарҳақиқат, ўйлаб кўрсак, кўпчилик авваллари бепарво юрган бўлса, оила курғач, жиддий ҳаракат тушиб, иқтисодий аҳволини яхшилаб олганларини кўрамиз. Аллох таоло Куръони каримда: «Ва батаҳқиқ, сендан олдин ҳам Расуллар юборганимиз ва уларга жуфти ҳалоллар ва зурриётлар берганимиз», деган. («Равъ» сураси, 38-оят). Пайғамбаримиз Мухаммад (с.а.в.)-га хитоб қилинаётган ушбу оятда Аллох таоло оилани бўлиш, уйланиш ва зурриёт қолдириш барча пайғамбар алайҳиссаломларнинг суннатлари экани баён этилмоқда.

Расулуллох (с.а.в.)нинг: «Эй ёшлар жамоаси, сиздан ким никоҳга қодир бўлса, уйлансин. Албатта, у кўзни тўсувчи ва фаржини сақловчидир. Ким қодир бўлмаса, рўза тутсин», деган ҳадисларида моддий, маънавий ва жисмоний жиҳатдан никоҳга қодир бўлган ҳар бир мусулмон оилани бўлишга ҳаракат қилмоғи лозимлиги уқтирилган. Никоҳга моддий ёки маънавий жиҳатдан қурби етмаган, сарф-харажатни кўтара олмайди-ган ёки уйланса, оила тебратишга лойиқ бўлмаса маълум муддат давомда ўзини муқаддас ришталар билан беваловчи оила қуришга тайёрлаб бориши керак.

Оддий ҳолатларда эса никоҳ бу икки хавфнинг олдини олади.

Никоҳ маданият, аслзодалик, тараққиёт ва илгорлик белгисидир. Никоҳ туфайли инсон ўз ифтидини сақлайди ва зино каби ҳаром ишдан сақланади. Шунингдек, никоҳ ёрдамида инсон ўз насл-насабининг поклигини ҳам сақлайди, ким, никоҳ бўлмаса ким кимдан дунёга келганини билиб бўлмайди. Бу ҳол жамият равнақи ва наслинг сақланишига жиддий таъсир кўрсатиши мумкин.

Никоҳ туфайли оила деб номланган муҳташам ошён қурилади. Унда эру хотин, улардан туғилган ўғил-қизлар, набира-чеваралар бир-бирлари билан муқаддас ришда орқали боғланиб яшайдилар ва ўзаро қариндошлик алоқалари алоҳида маъно касб этади. Шундай йўл билан оила, деб номланиш кичик жамият пайдо бўлади ва эрхотиннинг бир-бирлари билан қўшилиши натижасида эса катта жамият юзага келади.

Бу борада катта жамиятларни бино деб тасаввур қилсак, оила унинг дастлабки гишти ҳисобланади. Агар гишт бўлмаса, бино бўлмаганидек, оила бўлмаса, жамият бўлмаслиги турган гап. Ана шу дастлабки гишт чиройли бўлса, иморат ҳам чиройли чиқади, гиштарлар пишқик бўлса, иморатлар ҳам пишқик қурилади.

«Оила ва никоҳ» китобидан олинди.

СИЗ МЕНИНГ БАХТ ҚУШИМСИЗ...

Ойниса холянинг келини бир неча ойдан бери ота-онасининг уйида яшайпти. Аразлаб кетиб қолган. Қош қорайди дегунча кечки овқат тадориги, мол-ҳолга қараш, умуман, ҳар кунги рўзгор ташвишлари холяни толиқтириб қўйди. «Келиним нега бундай қилади? Боласини ўйлабдими? Олиб келишга борсак, ота-онаси юбормади. Кетмайди, ажрашади, деб туриб олишган. Энди уч ёшга кирган набирамга қийин бўлади-да. Келинимга худо инсоф бериб, уйга қайтиб қолса, зора», дея ўзига ўзи тасалли берганча, Ойниса холя овқатга уннай бошлади. Хали сигирни соғиш керак, товуқларга дон-сув дегандек... Бунинг устига ҳаво хийла совуқ. Оёқлари зирқираб, босолмапти.

Холянинг ўғли Содикжон фермер хўжаликда ҳисобчи. Қўли бўш бўлди дегунча, дурадгор дўстларига қўшилиб, ишга чиқади. Ҳозир ҳам ишдан сўнг маҳалладаги бир хонадоннинг томини ёпаётган дўстларига қарашаяпти. Ойниса холя ёлғиз ўғлидан мамнун. Битта бўлса ҳам ўнтага татийди, омон бўлгур. Тиниб-тинчимапти. Ойлам, болам деб олиб-югуради. Аммо келини...

Ойниса холя овқатни амалла-дию, сигир соғишни эплай олмайди. Оёқлари зирқираб, огрик зўрайди. Додлаб юбургуна бўлиб уйга кирди. Ишдан эндигина келиб турган Содикжон онасининг челақ кўтариб, ранги бир аҳволда кириб келганини кўраркан, ичиди нимадир узилиб кетгандек бўлди.

— Ойжон, нима қилияпсиз? Оёғингизни босолмасангиз ҳам ғимирлайверасиз-а, — деди хавотир билан.

— Сигирни соғиш керак, бўлмаса сутти қайтиб кетади. Райхона соғиб бермасмикан? — деди она. Содикжон индамади, ичидан зил кетди.

Содикжон Умидага севиб уйланди. Она кўз унгида катта бўлган қўшни қиз — Райхонани келин қилмоқчи эди. Гарчи бу ҳақда

на қизнинг ўзига, на ота-онасига гапининг учини чиқармаган бўлса-да, қиз бунга сезар, афтидан, у ҳам шаҳарда ўқиб юрган Содикжонни ёқтирарди. Чунки қадами узилмай келаётган совчиларнинг бари рад жавобини олар, маҳалла аёллари кийим тиктириш учун навбат кутадиган бу чевар қизни келин қилиш орузида юрганлар оз эмасди. Қиз Содикжоннинг ўқиши тугагунча кутди. Йигит ўзи танлаган қизга уйлангач эса, дурустқоқ жойдан қиймаётганини ёки Райхонанинг ўзи хоҳламайптими, у ҳалигача турмуш кўрмади.

Умиданинг ота-онаси ёшларни унаштириш арасидаёқ Ойниса холянинг кўнглини қолдирди. Менсимай муомала қилиб, дилини оғритди. Аммо у келинининг мўмин-қобилига чиқишдан умидланиб, бунга парво қилмади. Ҳам ота, ҳам она бўлиб вояга етказган ўғлини бир дунё орзу-хаваслар билан тўй қилди.

Афсуски, холянинг сўнгги умиди ҳам пунга қикди. Умида қайна-наси кутгандек мўмин-қобилига эмас экан. Қўш уясида кўрганини қилади деганларидек, кўрс муомала, кибру ҳаво, бўлар-бўлмасга жанжал чиқаришдек «фазилат»ларни ҳам сепага қўшиб олиб келган экан. Қайнанасига бепасанд муносабатда бўлган, аччиқ-тизик гаплари билан қақиб туришига қарамай, эри ишдан келгач мулойимгина бўлиб қолар, қайнанасини ёмонлар, хуллас, кампирни кўра-га кўзи йўқ эди. Ойниса холя ёшларнинг орасини бузмай, деб бу ҳақда ўғлига чурқ этмади, болали бўлса қоллига тушиб қолар, деб сабр қилди. Аммо хонадонга фойз киритиб туғилган чақалоқдан сўнг ҳам Умида «қолип»га тушмади. Ойниса холя беш кунлигим борми, йўқми, дея оиладан фойз кўтарилишни, ёшларнинг ҳаётини бузишни истамади. Ҳатто шу муомалага ноилож қўнқига бошлади. Аммо бир кун келин катта опасининг туғилган кунига кетдию, ғалва

бошлаб келди.

— Чет элга ишлашга кетмоқчиман, — деди эрига дабдурстандан Умида. — Опамининг овсини анчадан бери чет элга ишлаяпти, ишлашни хоҳлаганларга ҳам иш топиб беради экан. Маоши мўмайгина экан. Таклиф қилди. Онамга ҳам унинг таклифи маъқул тушди. Бир ҳафтадан кейин жунарданми.

— Мендан рухсат олмай қандай розилик бердингиз? — деди хайрон бўлиб Содикжон. — Болани ташлаб кетишга юрагингиз чдайдими?

— Мана, ойм қарайди. Барибир бекорчи-ку! Кетишга астойдил аҳд қилганман, кетаман ҳам, — деди эрининг юзига тик боқиб. — Ҳеч қаяққа кетмайсиз! — деди даргазаб бўлиб Содикжон. Умида тутаткиб, тинимсиз жавраб, эрини беҳурмат қилди. Насихат қилмоқчи бўлиб, уларни тинчлантиришга уринган қайнана ҳам «сийлов»дан бебаҳра қолмади. Умида кампирга захрини сочди: «Бизнинг ҳаётимизга тумшурингизни тикманг!», деди кўзлари ёнғиб. Даҳанаки жанг узок чўзилди. Охири Содикжон:

— Менга қарши иш қиладиган, онамининг хурматини жойига қўймайдиган хотиннинг менга кераги йўқ. Агар кетмоқчи бўлсангиз, уйга қайтиб қадамингизни босманг! — деди қатъий қилиб. Умида айни шу гапни кутиб тургандек, болани кўтардию, уйдан чиқиб кетди.

Мана, орадан бир неча ой ўтди. Бу орада Ойниса холя ҳам, Содикжон ҳам неча марта келини олиб келишга боришди, бироқ ҳар гал ҳақорат эшитиб қайтиб келаверишди...

Ойниса холя бир амаллаб пишриган маставани сузди. Она-бола жимгина овқатланишар, бироқ ўй-хаёллари бир эди.

— Ойи, — деди секингина Содикжон. — Умида бугун ишхонамга келди. Ажрашиш учун судга ариза берганимиз. Хоҳласак, болани бизга берамиз.

Ойниса холя ўйга чўмди.

риқнинг жавобини бутун синф бир-биридан SMS орқали кўчириб олаётгани, дарс пайтида беҳаё тасвирлар, жангари лавҳалар томоша қилиши-чи? Агар мобиль телефон эртага шундай оқибатларга олиб келади, сизнинг болангиз ҳам «сотка савдоси»га мубтало бўлади, деганида, балки Мартин Купер бу ихтиродан воз кечган бўлармиди?

Мобиль телефонларни бугун мультфильм ва эртакларни ортада қолдирган оҳанрабога қиёслаш мумкин. Овқат қилаётган ё кир юваётган она, футбол кўраётган ота ботчага борадиган боласи жимгина ўтириши учун мобиль телефонни унинг қўлига тутқази — тамом-вассалом. Эртага сўнгги пушаймон деган душман билан рўпара бўлиб қолишга олиб келмайдими бу?

— Боламга телефон олиб берган бўлсам, бунинг нимаси ёмон, — дейди бир қўшим. — Қаердалигини доим назорат қилиб тураман. Орқа томонга ўтиб сигарет чеканидан, кечаси билан интернет-кафеда чой-овқатсиз ўтирганидан уйда телефон ўйнагани яхши эмасми?

— Фикрингизга қўшилмайман, — дейди иккинчиси. — Телефон аҳборотни тезкор етказиш, олисдаги воқеадан хабар топиш учун чиқарилган. Шундай экан, болангизга қимматбаҳо аппарат олиб беришингиз шартми? Компьютер ўйинларининг зарарини ўзингиз айтасиз. Ҳозирги телефонларнинг ундан ҳеч фарқи йўқ. Компьютердаги сингари нурлини мобиль телефонда ҳам бор. «Компьютер синдроми», «игромания» каби руҳий касалликлар келиб чиқишида болалар қўлидаги телефоннинг улуши кескин ортмоқда. Назаримда, мактаб, ҳатто лицей ва коллеж ўқувчиларига катта ташвиш туғдирадиган бу митти «ўйинчоқ»ни — мобиль телефондан фойдаланишнинг чеклаш учун назоратни кучайтирадиган вақт келганга ўхшайди.

Халқимиз азалдан фарзанд тарбиясини, унинг иқболини биринчи ўринга қўйиб келган. Шундай экан, болаларимизни «сотка савдоси»га мубтало бўлишдан асраш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Озод РАЖАБОВ,
ЎЗА шарҳловчиси.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

МИТТИ "ЎЙИНЧОҚ"НИНГ КАТТА ТАШВИШИ

< [1]

Ўша аппарат гишдай келарди, деб эслайди Мартин Купер. Узунлиги 25, эни ва қалинлиги 5 сантиметрдан зиёд алоқа воситасининг оғирлиги бир килограммдан ошарди. Шунинг учун илк мобиль телефонни ҳамisha қўлда олиб юриш жисмонан бақувват кишилар учун ҳам қийинчилик туғдирарди.

Тараққиёт бир жойда тўхтаб турмаганидек, жамиятдаги соҳа ва тармоқлар босқичма-босқич ривожланаверади. Илғор телекоммуникациялар тизими, хусусан, мобиль телефон кундалик турмушимизнинг ажралмас қисмига айланган бунга мисол.

Ҳозирги вақтда нафақат катта шахарлар, балки юртимизнинг тоғли қишлоқлари, олис овулларида ҳам замонавий телекоммуникация тизимлари — интернет, мобиль телефон алоқаси, компьютерда турли хизматлар кўрсатиши ўз ичига оладиган сервис шоҳобчалари тобора кўпаймоқда. Кези келганда, қишлоқ жойларда мобиль алоқа хизмати абонентлари сони 5 миллионга етгани, бу эса мамлакатимиз бўйича умумий кўрсаткичнинг 30 фоизини ташкил этаётгани ҳамда мазкур рақам жадал ўсиб бораётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Шу билан бирга, техника тараққиётининг онгли равишда ҳимояланиш, парҳез қилиш лозим томонлари ҳам мавжуд.

Мобиль телефондан чиқадиган радиация инсон саломатлигига қанчалик катта зарар келтиришини бугун исботлашга ҳолат йўқ. Бу тўлқин айниқса ёшлар, болалар миёсига салбий таъсир кўрсатиб, улардаги нормал ўсиш жараёнини бузади. Зеро, мия ҳужайралари мобиль телефондан зарарланганда суяклар ўсишдан тўхташи, ўсимталар пайдо бўлиши, хотира сусайиши, иммунитет пасайишини шифокорлар катта ташвиш билан бот-бот таъкидлаётди.

Қолаверса, шу митти мосламдан сурункали фойдаланиш сабабли айрим болаларнинг тарбияси бузилаётгани, фанларни ўзлаштиришда орқада қолиши кузатилаётгани ҳам маълум. Берилган топиш-

— Болани олиб кел, — деди ниҳоят.

— Сиз қийналиб қолмайсизми? — Бошга тушганини кўз кўрар, бир амалламан. Набирам ёнимда бўлса бўлди.

Эртасигаёқ қизчани уйга олиб келишди. Ярашиб олиш учун суд томонидан белгиланган муддат туғач, улар расман ажрашишди. Умида тез орада чет элга кетди. Рўзгор юмушларига, бола тарбиясига ярамай қолган Ойниса холянинг боши қотиб юрган кунларнинг бирда Содикжон Райхона билан очикчасига гаплашиб олди. Қиз ўйлаб кўриб жавоб беришини айтиди...

...Ўша кунни оқшом қалин қор ёғди. Ойниса холя печка ёнида ўтириб, телевизор кўрар, Содикжон газета ўқир, Райхона қизчага иссиқ матодан қўйлақча тикмоқчи бўлиб бўйини ўлчаётганди. Бир пайт дарвоза тақиллади. Бемахалда ким бўлди экан, деган хавотирда чиққан Содикжон дарвозани очаркан, қотиб қолди. Бўсағада, чет элга дарбадарликда, хор-зорликда қолиб озби-тўзиб кетган, тубан ишларга мажбурланганидан хусну тароватини буткул йўқотган Умида кўзларида афсус-надомат ёшлари билан турарди. «Кечиринг, сиз менинг бахт қўшим экансиз», дерди унинг Содикжонга тикланган кўзлари. Содикжоннинг кўзларида эса: «Кет, бошқа қайтиб келма, бахт қўшининг аллақачон учириб юборгансан», деган маъно балқирди. Ичкардан «Дадаси, ким экан?» деган овоз эшитилди. Содикжон Умиданинг кўзларига тик қараганча:

— Ҳеч ким, шамол очибди эшикни, — дедию дарвозани қаттиқ беркитди.

Умида қаяққа кетаётганини билмас, юпунгина кийинган бўлса-да, бадан совуқ сезмасди. Шиддат билан ёғаётган қор эса, афтидан, ер юзидан ундан ном-нишон қолдирмасликка аҳд қилгандек, оёқ изларини бир зумда қумарди...

Юлдуз ХОЖИЕВА

БОЛАЛАР СПОРТИ

КАМОЛОТ МАНЗИЛИ ОЙДИН, НУРАФШОН

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ташаббуси билан мамлакатимизда жорий этилган болалар спортини ривожлантириш тузулмаси бугунги кунда қатор ривожланган давлатларнинг ҳам эътиборини тортмоқда

< [1]

Ютуқлар замирида спорт иншоотларининг аҳамияти бекиёс. Бундан 15-17 йиллар муқаддам мамлакатимизнинг кўплаб шахарларида халқаро мусобақаларни қўя туринг, оддий республика доирасидаги турнирларни ўтказиш учун ҳам шароит йўқ эди. Қишлоқ-қировли кўчаларда эса, ҳаттоки, пойтахтимиздаги ўша пайтдаги манамен деган спорт мажмуаларида ҳам мусобақани кўнгилдагидек ўтказиб бўлмасди. Бугун-чи? Бугун нафақат республикамизнинг кўзга кўринган шахарларида, балки оддий маҳаллаларида ҳам замонавий спорт мажмуалари бунёд этилдики, уларда турниргина эмас, балки нуфузли чемпионатларни ҳам бемалол ташкил этиш мумкин. Шу маънода жамғарма томонидан бу борада олиб борилаётган ишлар эътиборлидир.

Рақамларга эътибор берадиган бўлсак, 2003–2008 йиллар давомида Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан мамлакатимизда 895 та болалар спорт иншооти барпо этилди. Фойдаланишга топширилган спорт мажмуаларининг 71 фоизи қишлоқ ва маҳаллаларда бунёд этилган. 2009 йилга келиб ушбу кўрсаткич 90 фоизга етганлигини назарда тутсак, бу ишларнинг нечоғли самарали кечаётганини кўриш мумкин.

Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятининг илк давлариданоқ мамлакатимизда спорт жиҳозларини ишлаб чиқариш ишлари жонланди. Авваллари Ўзбекистонда спорт анжомларини ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхоналар жуда кам эди. Боз устига, уларнинг маҳсулотига эҳтиёж ҳам паст бўларди. Ички бозор эса, асосан, импорт товарлар билан тўлдирилари.

Мустақиллик даврида спорт маҳсулотларини ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган корхоналар сони анча ортди. Болалар спортини ривожлантириш давлат дастурининг амалга оширилиши эса мамлакат спорт саноатини рақобатбардор ва керакли товарларни тайёрловчи хусусий корхоналар ҳисобига бойитди.

Ўтказилган дастлабки кўргазмалар ва тадбирлар спорт анжомлари ҳамда асбоб-ускуналарини ишлаб чиқарувчи корхоналар фаолиятини тақомиллаштириш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ташкил этишга хизмат қилди. Ушбу фаолият ҳатто

маҳаллийлаштириш Давлат дастурига ҳам киритилган бўлиб, унинг доирасида бир қатор корхоналар айнан спорт анжомларини ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилди. Сир эмас, маҳаллийлаштириш — бу нафақат импортга сарфланадиган маблағларни тежаш, балки маҳсулотни экспорт қилиш орқали валюта манбаларини мамлакат иқтисодиётига жалб этиш омили ҳамдир. Хусусан, бугунги кунда кўпгина корхоналар ички эҳтиёжларни қондирибгина қолмай, ўз маҳсулотларини хорижий давлатларга етказиб берапти.

2004 йили 120 номдаги спорт анжомларидан 47 тури юртимизга хориждан келтирилган бўлса, 2005 йилдан маҳаллий ишлаб чиқарувчилар томонидан 104 номдаги анжомлар ишлаб чиқарилиб, фақат 16 турдагиси четдан келтирилган бўлди. Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида ишлаб чиқаришнинг ушбу тармоғидаги вазият тубдан ўзгарди. Бугунги кунда республикамизда 118 номдаги спорт анжомларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Яратилаётган шарт-шароитлар натижасида мамлакатимизда нафақат спорт инфратузулмаси мустаҳкамланмоқда, балки Ватанимиз шарафини халқаро спорт майдонларида муносиб ҳимоя этадиган спортчиларнинг камолоти таъминланяпти. Бу интеллектуал саноатга эга бўлган ёшларни воёга етказишга хизмат қилмоқда.

Шу ўринда бир мулоҳаза. Президентимиз ташаббуси туфайли мамлакатимизда жорий этилган болалар спортини ривожлантириш тузулмаси бугунги кунда қатор ривожланган давлатларнинг ҳам эътиборини тортгани ва хорижий мамлакатларда ёш авлодининг жисмоний тарбия ва спорт ҳаракати-га «Ўзбек модели» асосида алоҳида эътибор қаратилаётгани бор гап. Яқин йиллардан халқаро спорт ташкилотлари ҳам ушбу ҳаракатга қўшилганлигини, Ўзбекистондан андоза олаётганини кўриш мумкин.

Шу йили Сингапурда Осиё Олимпия Кенгаши томонидан ташкил этилган ёшлар ўйинлари ва келгуси йили халқаро олимпия кўмитаси томонидан ўтказиладиган ёшларнинг Олимпия ўйинлари жаҳонда болалар спортига ўзбекона ғамхўрликнинг ҳосиласидир.

Тўлқин РЎЗИЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан ўтказилган спорт тадбирлари ва иштирокчилар сони				
№	Йиллар	Ўтказилган тадбирлар	Қатнашувчилар	Шулардан қизлар
1.	2004	30	1022	460
2.	2005	52	6816	2804
3.	2006	76	15906	5211
4.	2007	78	10067	3336
5.	2008	78	15304	6036

ХАБАРЛАР

Венгриядан бронза медаллари

ШУ кунларда мамлакатимиз спортчилари дунёнинг турли давлатларида ўтаётган киши халқаро мусобақаларда медаллар учун кураш олиб боришмоқда.

Венгриянинг Будапешт шаҳрида муз устида рақс бўйича ўтган халқаро турнирда юртимиз спортчиларига омад қулиб бокди. Дунёнинг 26 та давлатидан 312 нафар спортчи қатнашган мусобақада вакилларимиз Мария Полкова ва Виктор Коваленко жуптлиги 3-ўринни эгаллади.

Қишки спорт турлари бўйича республика олий спорт маҳорати мактаби мутахассисларининг билдиришича, ушбу жуплик келгусида киши Осиё ва Олимпияда ўйинларида Ватанимиз шарафини ҳимоя қилишга номзод спортчилардир.

ХАВФСИЗЛИК ҚОИДАЛАРИГА АМАЛ ҚИЛИНГ

Ёнғин хавфсизлиги ойлиги мобайнида ёнғин хавфсизлиги чора-тадбирлари ҳақида фуқароларга яна бир бор еслатиб ўтишни ўзимизнинг бурчимиз, деб биламиз. Қишлоқ-қировли кўчаларда уй-жойингизнинг печка мўйконларида носозлик аниқланганда уларни иштатманг. Иситиш печкаларининг тутиқ йўли ёнғинга қарши кураш жамияти ходимлари томонидан текширилиши лозим. Уйларнинг ертўлаларида тез аланга олувчи материаллар: бензин, керосин, ацетон ва бошқа суюқликларни биргаликда сақлаш мумкин эмас. Улар сақланадиган жойларда очик олов, шам ёқиш ва гугурт қақиш қатъиян таъқиқланади.

Ёниб турган газ плитасини қаровсиз қолдирманг, кийим-кечакларни қуритиш учун унинг устига илманг. Қўлбола электр иситиш печкаларидан фойдаланманг. Носоз электр тармоғидаги қисқа туташув ҳам ёнғин келиб чиқишига

сабаб бўлади.

Болаларнинг олов билан ўйнаши, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этмаслиги эса аянчли оқибатларга олиб келади. Шунинг учун ёнғин хавфсизлиги ходимлари томонидан аҳоли ўртасида, мактаблар, болалар боғчаларида тушунтириш ишлари олиб боришмоқда.

Ўзингизни ва яқинларингизни ёнғиндан сақлаш учун хавфсизлик қоидаларига риоя этишингиз шарт. Ўйдан бирон-бир иш билан кўчага чиқсангиз ёш болаларни қаровсиз қолдирманг, электр жиҳозлари, телевизор, радио, компьютер ва газ плитасини ўчиришни унутманг.

Энг муҳими, шуни ҳам унутмаслик керакики, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилиш билан саломатлигингиз, йиллар давомида йўқдан мулкнингизни хавфдан асраган бўласиз.

Т.МУРАТОВ

Дунёдан дараклар

Кўхна қитъада табиат инжиқликлари

БИР НЕЧА кундирки, Европада қор бўронлари давом этмоқда. Натижада йўллардаги транспорт қатнови издан чиқди. Лондон, Мадрид ва Прага шахарлари аэропортларида самолётлар парвози тўхтаб қолди. Голландияда эса қор бўронлари туфайли яқшанба кuni ўтказилиши керак бўлган мамлакат футбол чемпионатининг учта ўйини бошқа кунга кечиктирилди. BBC News хабарига қараганда, кучли совуқ ва қор бўронлари туфайли кўхна қитъада 19 нафар одам ҳаётдан кўз юмган. Уларнинг 15 нафари Польша фуқароларидир. Буюк Британия ва Францияни боғловчи ва Ла-Манш ер ости йўли орқали ўтувчи "Евротар" те-

мир йўлида ҳам поездлар тўхтаб қолган эди. Бир неча кундан сўнг уни тиклашга эришилди. Украинада эса табиий офатга қарши курашга ҳарбий техника ва аскарлар жалб этилди.

Ҳалокатга об-ҳаво айбдор

ХОРВАТИЯ пойтахтида Сисак-Загреб шахарлараро поездди тормози ишламай қолгани учун бетон деворга урилиб, йўлдан чиқиб кетди. Associated Press хабарида айтилишича, ушбу ҳалокат

оқибатида 52 нафар йўловчи турли даражада тан жароҳати олган. Икки йўловчининг аҳволи оғир.

Хорватия телевидениеси хабарига қараганда, ҳаво қаттиқ совуқ бўлгани сабабли поезд тормози ишламаган. Поезд деворга урилган пайтда ҳаво ҳарорати 17 даража совуқ бўлган.

Жорий йилнинг июль ойида ҳам Хорватиянинг Сплит шаҳри яқинида поезд релсдан чиқиб кетиши натижасида беш нафар йўловчи ҳалок бўлган ва 40 нафар йўловчи жароҳат олган. Ушанда мутахассислар ҳавонинг иссиб кетиши ҳалокатни келтириб чиқарган, деган хулосага келишганди.

Электр энергияси бериш тўхтатилди

ФРАНЦИЯнинг RTE электросетлар оператори мамлакат жануби-шарқидаги Прованс — Альп — Мовий қирғоқ регионининг 40 фоиз ҳудудига электр энергия беришни тўхтатди. France-Presse бу ҳақда хабар таркатар экан, RTE бутун ҳудудга электр энергияси етказиб бериш тўхтаб қолмаслиги учун шундай йўл тутганини таъкидлаб ўтади.

Электр энергияси етказиб бериш тўхтатилган, душанба кунги икки миллион аҳоли яшайдиган ҳудуд бутунлай дунёдан ажралиб қолган. Кўплаб шахарларда, ҳатто Марселда ҳам кўчалардаги светларфорлар ишламаяпти, электропоездлар ҳаракати графикдан чиқиб кетган.

Кўнлар совуқ кетган, Францияда электр энергияси истеъмоли бирдан ошиб кетди. RTE раҳбарияти аҳолига энергияни тежаш ҳақида бир неча бор муурожаат қилди. Лекин аҳоли уларнинг муурожаатига амал қилмаяпти. Шунинг учун RTE бир қисм ҳудудга электр энергияси етказиб бериш тўхтатишга мажбур бўлди.

Ишсизлар сони кўпаймоқда

ЖОРИЙ йил ноябрь ойи охирига келиб, Россиядаги ишсизлар сони 6,131 миллион кишини ёки ишга ярокли аҳолининг 8,1 фои-

зини ташкил этди. Бу ҳақда Росстатнинг расмий маълумотида айтилган. Ушбу ҳужжатда қайд этилишича, бир ой олдин 5,839 миллион киши ишсиз бўлган.

Мамлакат Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий ривожланиш вазирлиги маълумотларига қараганда, декабрь ойи бошида меҳнат бажарасида рўйхатга олинб, ижтимоий нафақа олаётган ишсизлар сони 2,056 миллион кишига етган ёки 0,7 фоизга кўпайган. Вазирлик мутахассисларининг тахминича, янги йил бошида бундайлар сони 2,5 миллион кишини ташкил этади.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Mahalla

ҳафталик газета

Муассис: Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқаруви

Бош муҳаррир

Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ

Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2006 йил 6 декабрда 0019 рақами билан рўйхатга олинган.

Тахририят манзили: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси 32-уй Индекс: 100083

Навбатчи: Раҳим Шеркулов Мухасши: Нодира Холмирова Саҳифаловчи: Фаррух Расулов

Телефонлар:

233-39-89 233-10-73 236-53-93 236-53-75 236-57-62 Факс: — 233-44-25

www.mahallagzt.uz mahalla@sarkor.uz

12554 нусхада чоп этилди. Бюролма Г-1154

Нашр кўрсаткичи: 148

ЙОД ТАҢҚИСЛИГИ ҲОМИЛА РИВОЖИГА ТЎСКИНЛИК ҚИЛАДИМИ?

Йод танқислиги, яъни бўқоқ ҳасталиги юзаси қараганда оғир касаллик бўлиб туолмас-да, унинг асоратлари бепуштлиқ, асаб бузилиши ва нафас сиқилиши каби салбий ҳолатларни келтириб чиқариши мумкин.

Йод моддаси, айниқса, аёл организм учун жуда зарур. Айниқса, аёл ҳомиладор пайтда йод танқислиги ошади ва бу ҳолат она ва туғилажак фарзанд саломатлигига ўз таъсирини кўрсатади. Шу сабабли, бўлажак она доимий равишда йод миқдорини меъёрида ушлаб турувчи дори воситаларини истеъмол қилиб туриши лозим. Хусусан, йодид 200, йодбаланс, йодактив, йодомарин препаратларидан бирини шифокор тавсияси билан қабул қилиши керак. Баъзи

аёллар юқоридаги санаб ўтилган дори-дармонларни ўз вақтида ичмайди ёки бир муддат истеъмол қилиб, сўнг ташлаб қўйишади. Бундай қилиш нотўғри. Чунки йод танқислигига дучор бўлган аёлларда ҳомила яхши ривожланмайдди.

Аёлларда бўқоқнинг бир неча клиник турлари мавжуд: эндемик бўқоқ, тирсотоксикоз, гипотиреоз, аутоиммун тиреозид. Тирсотоксикоз, гипотиреоз кузатиладиган аёлларда ҳомиладор бўлиш эҳтимоли жуда кам. Улар эндокринолог шифокорга учраб, керакли маслаҳат ва муолажаларни олишлари шарт.

Шунингдек, ҳомиладор аёл йодга бой денгиз маҳсулотларини истеъмол қилиши ҳам мақсадга мувофиқдир. Айниқса, балик, икра, турли-туман паштетлар, денгиз ўти

йодга бой бўлиб, улар ҳомиладорнинг яхши ривожланишини таъминлайди.

Баъзилар халқ табибатида қўлланиладиган ҳали пишмаган ёнғоқ, хурмо ейишни тавсия қилади. Аммо бу бўқоқни буткул даволайди, дегани эмас. Ўтказилган текширувлар натижасида ҳомиладор аёлнинг йодга бўлган бир кунлик талаби 200м.кг.ни ташкил этиши аниқланган. Бунча йод 3,5 кг. хурмо таркибига бўлади. Албатта, бунча хурмони истеъмол қилиш физиологик жиҳатдан мумкин эмас. Иккинчидан хурмони кўп ейиш киши меъдасига тегади. Лаборатория текширувларида аниқланишича, кўк ёнғоқни кўп истеъмол қилган ҳомиладор аёлнинг қорнида кучли огриқ пайдо бўлган.

Юқоридагилардан чиқадиган хулоса шуки, бўқоқ касаллиги бор аёллар, албатта, шифокорга муурожаат қилишлари лозим.

Тоҳир ИБРАГИМОВ,
тиббёт фанлари доктори,
профессор.

МАҲАЛЛАМИЗ ЁШЛАРИ

ЁШ ОЛИМА ШИЖОАТИ

Давлатимизнинг ёшлар келажига бераётган алоҳида эътибори натижасида бугунги кунда мамлакатимизнинг турли соҳаларида минглаб навқирон авлод вакиллари ўз салоҳиятларини намоёниш этишмоқда. Тошкент шаҳрининг Мирзо Улуғбек тумани «Катта Ялонғоч ота» маҳалласида истиқомат қилаётган Сайёра Муродова ҳам ана шундай истеъдодли ёшларимиздан.

— Раҳматли отам кўп йиллар қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаган. Эсимда, мактабда ўқиб юрган кезларимда отамни уйда кам кўрардим. У киши тонг сахарлаб далага кетиб, биз ухлаб қолганимизда уйга келарди. Баъзида ўзимиз ёнига борардим. Ерни яхши кўрарди. Отамнинг ерга бўлган меҳри мени шу соҳани танлашимга сабаб бўлган. Аслида олим бўлишни ўйламаганман. Фақат отамнинг ишларини давом эттирсам, дердим. Очигини айтсам, мендек оддий ўзбек қизини олимлик даражасига етказган Ватанимиз мустақиллиги, Президентимизнинг биз ёшларга ғамхўрлиги, деб биламан. Раҳматли устозим Тохир Юсупов ҳар гапларининг бирида: «Бизлар бировларнинг қўшқавоғига қараб олим бўлганмиз. Сизлар бахти кулган авлодсизлар», дер эди. Авваллари бу гапга унчалик эътибор бермасдик. Энди билсак, ҳақиқатан биз ёшларнинг пешонамиз ярқираган экан. Илм олиш, ишлаш, яхши яшаш учун барча имконият бор. Фақат кунт керак, — дейди Сайёра.

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида айтганларидек, «бугунги кунда тараққий топган давлатлар илмий жамоатчилигининг эътибор марказида турган, энг илғор, истиқболли илмий изланиш ва тадқиқот ишларини юртимизда ривожлантириш мақсадида Фанлар академияси ва олий

Фото: Носир Хайдаров

МАЪЛУМОТ:

Сайёра Муродова 1975 йили Жиззах вилоятининг Жиззах туманида туғилган. Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндори. Тошкент давлат аграр университети қишлоқ хўжалик биотехнологияси ва фитопатологияси кафедраси доценти, биология фанлари номзоди. 30 дан ортқ илмий, услубий асарлар муаллифи. Қишлоқ хўжалик биотехнологияси бўйича ўзбек тилида чоп этилган биринчи дарслик муаллифи. Ёш бўлишига қарамай, бўлажак ёш олимларнинг устози.

ўқув юртлари таркибига янги лабораторияларни ташкил қилиш, уларнинг ривожланган мамлакатлардаги илм-фан марказлари билан самарали ҳамкорлик алоқалари ўрнатишига эришишимиз юртимизда Сайёрахоonga ўхшаган минглаб ёш олим ва тадқиқотчиларнинг келгуси илмий фаолиятларига кенг имкониятлар очади. Ёш муҳими, жаҳон илмий тараққиётида юртимиз ёш олимларининг ҳам ўз ўрни бўлишига замин яратиб бераётди.

Сайёрахоон шу кунларда илмий раҳбари профессор Лазиза Гофурова устозлигида «Ўзбекистонда

шўрланган тупроқнинг биологик фаоллигини ошириш» мавзусида докторлик диссертацияси устида изланишлар олиб бормоқда.

У истиқомат қилаётган «Катта ялонғоч ота» маҳалласида 4000 нафардан ортқ аҳоли умргузaronлик қилади. Сайёрахоон турмуш ўртоғи Комил Зиёдуллаев билан маҳалланинг ёш фаолларидан. Маҳалла оқсоқоли Асатилла Имомов, хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раиси Манзура Абдурахмоновалар у каби илмий ёшларнинг доимий маслаҳатчиси, кўмакчиси.

«Агар маҳаллада ўтказилган бирон-бир тадбирда қатнаша олмай

қолсам ўзимни гуноҳкордек сезаман. Ахир, биз ёшларга тўғри йўл кўрсатган, азалий қадриятларимизга ҳурмат руҳини қалбимизга жо этган маҳалла эмасми? Уйимизнинг чироғи, кўчаларимизнинг саришталиги, гузарларимизнинг фойзи бўлган онахону отахонларни кўрсам, дуоларини олсам, дилим яйрайди. Шу табаррук инсонларнинг ҳаётий тажрибаларидан ўрнак олиб, назоратида камолга етаётганимиздан шукроналик туяман», дейди у.

Илм ўрганмоқ саодатдир, шиорига амал қилаётган Сайёра бугунги ёш авлоднинг она замин сир синопатлари билан тиллашаётган, диллашаётган, унинг чексиз имкониятларидан мўъжизалар яратаётган вакилаларидан бири. Зотан, мамлакатимизда унга ўхшаган минглаб иқтидорли, шижоатли ёшларимиз борки, улар том маънода эртаси порлоқ, келажига буюк Ватанимизнинг эгаларидир.

Тўлқин РЎЗИЕВ,
«Mahalla» мухбири.

БУГУННИНГ ГАПИ

«ПАҚИЛЛОҚ»ЛАР БАЙРАМ БЕЗАГИМИ ЁКИ ...

< [1]

— Жорий йилнинг 10 декабридан бошлаб Тошкент шаҳрининг 474 та маҳалласида пиротехника воситаларини аниқлаш, олиб кириш, ишлаб чиқариш, ташиш, сақлаш, уларнинг ноқонуний айланишининг олдини олиш ва аниқланган ҳолатларга белгиланган тартибда чора кўриш борасида бир қатор амалий ишлар қилинмоқда, — дейди «Маҳалла» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими раиси Жамолддин Шохкимов. — Жойларда фуқаролар йиғини раислари, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси аъзолари, солиқ инспекцияси ходимлари ва участка профилактика инспекторлари ҳамкорлигида пиротехника воситалари тарқалишига қарши турли тадбирлар ўтказилмоқда. Натижада 16 декабрь ҳолатига кўра, 214365 дона пиротехника воситалари аҳоли қўлидан йиғиштириб олинди. Шунингдек, жойлардаги таълим муассасалари билан ҳамкорликда учрашувлар ташкил этилиб, уларга ўқувчилар, маҳалла ёшлари, ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари, ота-оналар жалб этилаётди. Иштирокчиларга пиротехника маҳсулотларининг зарари тушунтирилиб, нотўғри фойдаланиш оқибатида келиб чиққан ноҳуш ҳолатлар ҳақида маълумот берилмоқда. Бундан ташқари, яқинлашиб келаётган янги йил арафасида аҳоли осойишталигини сақлаш, байрамнинг тинч ўтишини таъминлаш мақсадида жорий йилнинг 25 декабридан 10 январга қадар маҳалла посбонлари ва участка профилактика инспекторлари иштирокида туну кун навбатчилик ташкил этишни режалаштирғанимиз.

Таъкидлаш керакки, янги йил «уйинчоқлари»га айланиб улгурган пиротехника маҳсулотларининг ёнғин келтириб чиқариши эҳтимоллари жуда юқори. Чунки болаларнинг «пақиллоқлар»ни турли жойларга отиб ўйнаши йиғиб қўйилган хашак ёки тез олов олиш хусусиятига эга нарсаларнинг ёниб кетишига сабаб бўлади. Республи-

камизда 23 ноябрдан 23 декабрга қадар Ёнғин хавфсизлиги ойлиги эълон қилинган. Шу сабабли ҳозирда мамлакатимиздаги барча маҳалла, қишлоқ, шаҳарча ва овул фуқаролар йиғинларида мутасадди ташкилот вакиллари билан ҳамкорликда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

Қулоқни қоматга келтириб, кўпчиликнинг асаби ва соғлиғига салбий таъсир кўрсатаётган пиротехника маҳсулотлари оддийгина болалар ўйини эмаслигини нафақат ёшлар, балки ота-оналар ҳам англаб етишлари лозим. Чунки ёш болалар «пақиллоқ» сотиб олиш учун пулни ота-оналаридан олади. Ҳатто айримлар янги йил совғаси сифатида фарзандига пиротехника воситаларини совға қилишади. Бу нафақат фарзанд соғлиғига, балки унинг эндигина шаклланиб келаётган дунёқарашига ҳам салбий таъсир кўрсатиши мумкинлигини инобатга олишмайди. Байрам қувончини «пақиллоқлар» билан ифодалаган бола онгда портлатишдан завқ олиш ҳисси пайдо бўлиши уларнинг ҳаёлига келмайди.

Хулоса ўрнида айтиш керакки,

байрамларни қандай нишонлаш, уларга қандай маъно бахш этиш ўзимизнинг қўлимизда. Зеро, янги йилни турли «пақ-пук»ларсиз қарши олиш, оила даврасида турмушимизнинг янада фаровон бўлиши учун ният қилиш, яқинларига яхшилик соғиниш баркамол авлоднинг шаклланишида муҳим аҳамият касб этади.

Ўқтам ХУДОЙҚУЛОВ,
«Mahalla» мухбири.

2009 йилда Ўзбекистоннинг энг яхши банки, деб жаҳонга машҳур бўлган

«The Banker» журнали тарафидан тан олинган

«АГРОБАНК» ОАТБ

ЎЗ АКЦИЯДОРЛАРИ, МИЖОЗЛАРИ, БАРЧА ҲАМЮРТЛАРИМИЗНИ

кириб келаётган ЯНГИ 2010 ЙИЛ байрами билан сидқидилдан табриклайди!

ЯНГИ ЙИЛДА СИЗЛАРГА соғлиқ, тинчлик ва улкан муваффақиятлар тилаймиз!

Байрам шарофатига «Агробанк» ОАТБ сизга қуйидаги янги муддатли ва жамғарма омонат турларини таклиф этади

Омонат	Муддати	Фоиз ставкаси	Маблағларнинг қабул қилишнинг тўхтатилиш муддати	Омонат шартлари
«Янги йил совғаси»	1,3,6,9 ва 12 ойгача	26% жамғарма	20.02.2010	Омонат эгаси маблағ қўйилган кундан сўнг ҳар ойда омонат учун ҳисобланган фоизларни олиш ҳуқуқига эга. Омонатчи омонатни ҳар қат даври мобайнида қўшимча бадаллар қўшиб бориш ҳуқуқига эга. Қўшимча бадаллар миқдори чегараланмайди.
«Баркамол авлод 2010»	6 ой	27 % Муддатли	30.06.2010	Омонат эгаси маблағ қўйилган кундан сўнг ҳар ойда омонат учун ҳисобланган фоизларни олиш ҳуқуқига эга. Ҳисобланган, лекин олинмаган фоизлар омонатнинг асосий суммасига қўшилмайди.
	12 ой	28 % Муддатли		

**АГРОБАНК — юрт ободлиги ва яратувчанлик
ғояларининг молиявий таянчи!**